

Majka Yaśodā vezuje Gospodina Kṛṣṇu

Jednom je majka Yaśodā, videći da su njene sluškinje zauzete raznim kućanskim poslovima, sama počela praviti maslac. Pjevajući o Kṛṣṇinim zabavama, uživala je misleći na svog sina.

Kraj njezinog *sārīja* je bio čvrsto svezan dok je bučkala i zbog snažne ljubavi prema sinu, mlijeko je samo teklo iz njenih grudi koje su se pokretale dok je teško radila, bučkajući jogurt s dvije ruke. Narukvice na njenim rukama su zveckale dodirujući jedna drugu, a njene naušnice i grudi su podrhtavale. Na njezinom licu su se pojavile kapi znoja, a vijenac cvijeća na njejoj glavi se raspleo. Pred tim slikovitim prizorom, Gospodin Kṛṣṇa se pojavio kao dijete. Bio je gladan i, iz ljubavi prema Svojoj majci, želio je da prestane bučkati. Dao joj je do znanja da bi Ga najprije trebala podojiti, a tek onda praviti maslac.

Majka Yaśodā je posjela sina na krilo i stavila bradavicu dojke u Njegova usta. Dok je Kṛṣṇa sisao mlijeko, smiješila se, uživajući u ljepoti djetetovog lica. Iznenada je na peći počelo kipjeti mlijeko i da bi spriječila da se ne prelije, odmah je stavila Kṛṣṇu na stranu i prišla peći. Pošto Ga je majka ostavila u tom stanju, Kṛṣṇa se jako naljutio, a usne i oči su Mu

se zacrvenile od bijesa. Stisnuvši zube i usne, uzeo je kamen i odmah slomio posudu s maslacem. Uzeo je maslac i s lažnim suzama u očima počeo ga jesti na usamljenom mjestu.

U međuvremenu, nakon što je sklonila mlijeko i očistila peć, majka Yaśodā se vratila na mjesto na kojem je pravila maslac. Tamo je ugleдалa slomljenu posudu u kojoj se nalazio jogurt. Pošto nije mogla naći svog dječaka, zaključila je da je slomljena posuda Njegovo djelo. Tako je, smiješeći se, pomislila: „Dijete je vrlo pametno. Nakon što je slomilo posudu, napustilo je ovo mjesto bojeći se kazne.” Nakon što je pretražila sve prostorije, vidjela je svog sina kako sjedi na velikom drvenom mlinu okrenutom naopako. Uzimao je maslac koji je bio obješen o strop i njime hranio majmune. Iz straha od nje, osvrtao se na sve strane, svjestan Svog zločestog ponašanja. Gledajući svog sina kako krade maslac, vrlo tiho Mu se približila iza leđa. Međutim, čim je vidio da Mu se približava sa štapom u ruci, Kṛṣṇa je sišao s mlina i iz straha pobjegao.

Majka Yaśodā je trčala svuda za Njim, nastojeći da uhvati Svevišnju Božansku Osobu kojoj nikada ne mogu prići u meditaciji čak ni veliki *yogiji*. Drugim riječima, Svevišnja Božanska Osoba, Kṛṣṇa, koga nikada ne mogu osvojiti *yogiji* i spekulatori, igrao se kao malo dijete za Svoju veliku *bhaktini*, majku Yaśodu. Međutim, majka Yaśodā zbog svog uskog struka i teškog tijela nije mogla lako uhvatiti svoje dijete, koje je brzo trčalo. Ipak je trčala za Njim što je brže mogla. Njena kosa se rasplela, a cvijeće iz njene kose je palo na tlo. Iako je bila umorna, nekako je sustigla svoje zločesto dijete i uhvatila Ga. Kad je bio ulovljen, Kṛṣṇa samo što nije zaplakao. Rukama je trljao Svoje oči ukrašene crnom pomašću za oči. Dijete je vidjelo lice Svoje majke dok je stajala nad Njim i Njegove oči su zbog straha bile nemirne. Majka Yaśodā je shvatila da se Kṛṣṇa nepotrebno boji i za Njegovu dobrobit je htjela smanjiti Njegov strah.

Pošto je bila najveći dobronamjernik svog djeteta, majka Yaśodā je pomislila: „Ako me se dijete previše plaši, ne znam što će se desiti s Njim.” Majka Yaśodā je onda bacila svoj štap. Da bi Ga kaznila, odlučila je da sveže Njegove ruke konopcima. Nije znala da nije moguće svezati Svevišnju Božansku Osobu. Majka Yaśodā je mislila da je Kṛṣṇa njezino malo dijete; nije znala da to dijete nema granica. Za Njega ne postoji izvana ili iznutra, početak ili kraj. On je neograničen i sveprožimajući. Doista, On je cijela kozmička manifestacija. Usprkos tome, majka Yaśodā je mislila da je Kṛṣṇa njezino dijete. Iako je izvan dosega svih čula, pokušala Ga je svezati za drveni mlin, ali je vidjela da je konopac prekratak — za pet centimetara. Donijela je nekoliko konopaca iz kuće i nadovezala

ih na prvi konopac, ali je na kraju vidjela da je još uvijek prekratak. Tako je nadovezala sve konopce koje je našla u kući, ali kad je zavezala posljednji, vidjela je da još uvijek nedostaje pet centimetara. Majka Yaśodā se smiješila, ali je ipak bila iznenađena. Što se to dešava?

Dok je pokušavala svezati svog sina, umorila se. Njezino tijelo je oblio znoj, a vijenac sa njene glave je pao na tlo. Tada je Gospodin Kṛṣṇa, cijeneći veliki trud Svoje majke, iz samilosti prema njoj pristao da Ga sveže konopcima. Igrajući se kao ljudsko dijete u kući majke Yaśode, Kṛṣṇa je provodio Svoje odabrane zabave. Naravno, nitko ne može kontrolirati Svevišnju Božansku Osobu. Čisti *bhakta* se predaje lotosovim stopalima Gospodina, koji može zaštititi ili uništiti *bhaktu*, ali *bhakta* nikad ne zaboravlja svoj položaj predavanja. Slično tome, Gospodin nalazi transcendentno zadovoljstvo u uzimanju zaštite Svog *bhakte*. To je Kṛṣṇa pokazao, predavši se Svojoj majci Yaśodi.

Kṛṣṇa je vrhovni darivatelj, koji daruje sve vrste oslobođenja Svojim *bhaktama*, ali blagoslov koji je dao majci Yaśodi nikada nisu primili čak ni Brahmā, Śiva ili božica sreće.

Svevišnju Božansku Osobu, koja je poznata kao sin Yaśode i Nande Mahārāje, nikada ne mogu potpuno upoznati *yogīji* i spekulatori, ali Njegovi *bhakte* Mu lako mogu prići. *Yogīji* i spekulatori ne prihvaćaju Svevišnju Božansku Osobu kao vrhovnu riznicu sveg zadovoljstva.

Kad je svezala svog sina, majka Yaśodā se posvetila kućanskim poslovima. Za to vrijeme, svezan za drveni mlin, Kṛṣṇa je vidio pred Sobom dva stabla poznata kao *arjuna* drveće. Gospodin Śrī Kṛṣṇa, velika riznica zadovoljstva, pomislio je u Sebi: „Majka Yaśodā Me je ostavila prije nego što Me je nahranila mlijekom i zato sam slomio posudu s jogurtom i dao maslac u milostinju majmunima. Sada Me je svezala za drveni mlin; zato ću učiniti nešto još nestašnije nego prije.” Tako je odlučio da iščupa dva vrlo visoka stabla *arjune*.

Iza ta dva stabla stoji povijest. U svom prošlom životu rodili su se kao sinovi poluboga Kuvere po imenu Nalakūvara i Maṇigrīva. Na njihovu veliku sreću, bili su izloženi Gospodinovom pogledu. Veliki mudrac Nārada ih je u prošlom životu prokleo kako bi dobili najviši blagoslov da vide Gospodina Kṛṣṇu. To prokletstvo, koje je u stvari bilo blagoslov, bilo im je dodijeljeno zbog njihovog zaborava uzrokovanog opijenošću. Ova priča će biti ispričana u slijedećem poglavlju.

Tako se završava Bhaktivedantino tumačenje devetog poglavlja knjige o Kṛṣṇi, pod naslovom „Majka Yaśodā vezuje Gospodina Kṛṣṇu”.

Deseto poglavlje

Oslobođenje Nalakūvare i Maṇigrīve

U ovom poglavlju će biti opisano kako su Nalakūvara i Maṇigrīva bili prokleti i kako ih je Kṛṣṇa oslobodio po sveblaženoj želji velikog mudraca Nārade.

Dva velika poluboga, Nalakūvara i Maṇigrīva, bili su sinovi rizničara polubogova, Kuvere, koji je veliki štovalac Šive. Zahvaljujući Šivinoj milosti, Kuvera posjeduje neograničeno materijalno obilje. Kao što se sinovi bogataša često odaju piću i ženama, dva Kuverina sina su bila odana vinu i seksu. Jednom su ova dva poluboga, željna uživanja, ušla u Šivin vrt u oblasti Kailāse na obali Mandākinī Gange. Tamo su pili i slušali milozvučno pjevanje lijepih žena, koje su ih okruživale u vrtu punom mirisnog cvijeća. Opijeni ušli su u vodu Gange punu lotosa i uživali u društvu mladih djevojaka, kao što slonovi uživaju u vodi sa slonicama.

Dok su tako uživali, iznenada se pojavio veliki mudrac Nārada. Vidio je da su polubogovi Nalakūvara i Maṇigrīva previše opijeni i da ga ne mogu čak ni vidjeti. Međutim, mlade djevojke, koje nisu bile tako opijene kao polubogovi, odmah su se posramile svoje golotinje pred velikim mudracem Nāradom i žurno su se počele pokrivati. Dva Kuverina sina

su bila tako opijena da nisu opazila prisustvo mudraca Nārade i zato nisu pokrila svoja tijela. Vidjevši da su se ova dva poluboga tako degradirala zbog opijanja, Nārada je poželio da im pruži dobrobit i zato ih je iz svoje bezuzročne milosti prokleo.

Iz samilosti prema njima, veliki mudrac je želio okončati njihovo lažno uživanje u opijanju i druženju s mladim djevojkama. Poželio je da vide Gospodina Kṛṣṇu oči u oči i zato ih je prokleo na slijedeći način. Nārada je rekao da privlačnost prema materijalnom uživanju nastaje zbog povećanja *guṇe* strasti. Kad stekne bogatstvo i materijalno obilje, živo biće u materijalnom svijetu obično postaje vezano za tri djelatnosti — opijanje, seks i kockanje. Ljudi koji posjeduju materijalno bogatstvo, oholi zbog stečenog bogatstva, postaju tako nemilosrdni da ubijaju životinje otvarajući klaonice, misleći kako sami nikada neće umrijeti. Takve budalaste osobe zaboravljaju zakone prirode i postaju zaludene tijelom. Zaboravljaju da će materijalno tijelo na kraju biti spaljeno u pepeo, čak i ako pripada vrlo naprednoj civilizaciji kao što je civilizacija polubogova. Za života, bez obzira na vanjski izgled, tijelo se iznutra sastoji samo od izmeta, urina i raznih vrsta crva i bakterija. Obuzeti zavišću, materijalisti vrše nasilje nad drugim tijelima i zbog toga ne mogu shvatiti krajnji cilj života. Ne shvaćajući cilj života, postupno klize ka paklenom stanju u svom slijedećem životu. Takve budalaste osobe, radi privremenog tijela, vrše sve vrste grešnih djelatnosti, nesposobne da razmotre da li ovo tijelo doista pripada njima. Obično se kaže da tijelo pripada osobama koje ga hrane. Čovjek stoga može razmotriti da li ovo tijelo pripada njemu osobno ili gospodaru koga služi. Gospodar robova prisvaja potpuno pravo na tijelo robova, jer ih hrani. Može se postaviti pitanje da li tijelo pripada ocu, koji daje sjeme i koji je gospodar ovog tijela, ili majci u čijoj se maternici djetetovo tijelo razvija.

Budalaste osobe čine sve vrste grijeha zbog pogrešnog poistovjećivanja materijalnog tijela s jastvom. Ali trebamo biti dovoljno inteligentni da shvatimo kome zaista tijelo pripada. Budalasta osoba ubija životinje da bi održala tijelo, ali ne zna da li ovo tijelo pripada njoj ili njenom ocu, majci ili djedu. Ponekad otac daje svoju kćer nekome u milostinju, očekujući da zauzvrat dobije njenog sina. Tijelo također može pripadati snažnijem čovjeku koji ga prisiljava da radi za njega. Ponekad se tijelo roba prodava nekome, pod uvjetom da ono pripadne kupcu. Na kraju života, tijelo pripada vatri, jer se stavlja u vatru i spaljuje u pepeo, ili se baca na ulicu kao hrana psima i lešinarima.

Prije nego što počini sve vrste grijeha, da bi održao tijelo, čovjek treba shvatiti kome ono pripada. Na kraju, možemo reći da je tijelo tvorevina materijalne prirode i da se na kraju stapa s materijalnom prirodom. Stoga trebamo zaključiti da tijelo pripada materijalnoj prirodi. Ne bismo smijeli pogrešno misliti da tijelo pripada nama. Zašto bismo ubijali radi održanja lažne imovine? Zašto bismo ubijali nedužne životinje samo zato da bismo održali tijelo?

Kad je čovjek zaluđen lažnim ugledom bogataša, ne obraća pažnju na moralna uputstva, već se odaje vinu, ženama i ubijanju životinja. U takvim okolnostima, siromah se često nalazi u boljem položaju, jer razmišlja o sebi u odnosu na druga tijela. Siromah često ne želi povrijediti druga tijela, jer može lakše shvatiti da ona osjećaju bol kad ih netko povrijedi. Stoga je veliki mudrac Nārada pomislio da polubogovi Nalakūvara i Maṇigrīva trebaju biti stavljeni u stanje života lišeno obilja, jer su bili zalučeni lažnim ugledom.

Osoba koja se nabola na trn ne želi da se i ostali nabodu na trnje. Obziran čovjek koji siromašno živi ne želi da i ostali žive u siromaštvu. Obično možemo vidjeti da siromasi koji postanu bogati na kraju svog života osnivaju dobrotvorne ustanove kako bi ostali siromasi mogli steći dobrobit. Ukratko, samilostan siromah može suosjećati s patnjama i zadovoljstvima drugih. Siromah rijetko može biti neumjesno ponosan i tako može biti oslobođen svih vrsta zalučenosti. Može ostati zadovoljan sa svime što Gospodinovom milošću dobije za svoje uzdržavanje.

Ostati siromašan je vrsta strogosti. Stoga u vedskoj kulturi *brāhmaṇe* po običaju ostaju siromašni kako bi se spasili od lažnog ugleda stečenog materijalnim obiljem. Lažni ugled zasnovan na povećanju materijalnog blagostanja predstavlja veliku prepreku duhovnom napredovanju. Siromah ne može postati neprirodno debeo, pretjerano jedući. Budući da ne može jesti više nego što mu je potrebno, njegova čula nisu jako uznemirena. Kad čula nisu uznemirena, ne može postati nasilan.

Druga prednost siromaštva je da sveta osoba može lako ući u kuću siromaha koji tako može steći dobrobit od druženja sa svetom osobom. Vrlo bogat čovjek ne dozvoljava nikome da uđe u njegovu kuću. Zato sveta osoba ne može ući. Prema vedskom sistemu, sveta osoba prihvaća položaj prosjaka da bi mogla ući u bilo koju kuću, pod izlikom da prosi milostinju od obiteljskog čovjeka. Obiteljski čovjek, zauzet uzdržavanjem obitelji, obično zaboravlja sve o duhovnom napretku. Tako, druženjem sa svetom osobom, može steći dobrobit. Siromahu se ukazuje velika prilika

da dostigne oslobođenje družeći se sa svetom osobom. Što nam vrijedi svo materijalno obilje i ugled, ako se ne možemo družiti sa svetim osobama i *bhaktama* Svevišnje Božanske Osobe?

Stoga je veliki mudrac Nārada smatrao svojom dužnošću da stavi ove polubogove u stanje u kojem neće moći biti lažno ponosni na svoje materijalno obilje i ugled. Nārada ih je iz samilosti htio izbaviti iz palog stanja života. Nalazili su se pod utjecajem *guṇe* neznanja i pošto nisu mogli vladati svojim čulima, odavali su se seksu. Dužnost svete osobe poput Nārade bila je da ih izbavi iz palog stanja. Životinja zbog pomanjkanja rade zuma ne može shvatiti da je gola. Ali Kuvera je, kao rizničar polubogova, bio vrlo odgovoran čovjek, a Nalakūvara i Maṇigrīva su bili njegovi sinovi. Usprkos tome, postali su tako animalistički i neodgovorni da zbog opijenosti nisu mogli shvatiti da su goli. Pokrivanje nižeg dijela tijela je princip ljudske civilizacije. Kad muškarac ili žena zaborave taj princip, degradiraju se. Nārada je zato pomislio da bi za njih bila najbolja kazna da postanu nepokretna živa bića ili drveće. Drveće je po zakonima prirode nepokretno. Mada je prekriveno *guṇom* neznanja, ne može nikome nauditi. Iako će braća, njegovom milošću, biti kažnjena i postati drveće, veliki mudrac Nārada je pomislio da bi bilo dobro da zadrže pamćenje kako bi mogli shvatiti zašto su kažnjeni. Nakon promjene tijela, živo biće obično zaboravi svoj prošli život, ali se u posebnim slučajevima Gospodinom milošću može sjetiti, kao Nalakūvara i Maṇigrīva.

Mudrac Nārada je zaključio da dva poluboga trebaju ostati u tijelu drveća stotinu godina, prema proračunu polubogova. Nakon toga će njegovom bezuzročnom milošću imati sreću da vide Svevišnju Božansku Osobu licem u lice. Tako će ponovo biti uzdignuti na nivo polubogova i velikih *bhakta* Gospodina.

Nakon toga, veliki mudrac Nārada se vratio u svoje prebivalište poznato kao Nārāyaṇāśrama, a dva poluboga su se pretvorila u drveće, poznato kao sraslo *arjuna*-drveće. Bezuzročnom milošću Nārade, polubogovi su bili blagoslovljeni da rastu u Nandinom dvorištu i vide Gospodina Kṛṣṇu licem u lice.

Iako je dijete Kṛṣṇa bilo svezano za drveni mlin, počelo je puzati prema ovom drveću kako bi ispunilo proročanstvo Svog velikog *bhakte* Nārade. Gospodin Kṛṣṇa je znao da je Nārada Njegov veliki *bhakta* i da su dva srasla stabla *arjune* sinovi Kuvere. „Sada moram obistiniti riječi Mog velikog *bhakte* Nārade”, pomislio je i počeo puzati prema otvoru između dva stabla. Iako je sam prošao kroz otvor, veliki drveni mlin se prevrnuo i zaglavio između drveća. Koristeći tu priliku, Gospodin Kṛṣṇa je počeo

povlačiti uže kojim je bio vezan za mlin. Čim je s velikom snagom povukao uže, dva stabla su, sa svim granama, odmah pala uz veliku buku. Iz slomljenog palog drveća su izašle dvije velike osobe, sjajne poput plamteće vatre. Svojim prisustvom obasjale su i uljepšale sve strane. Dva pročišćena tijela su odmah prišla djetetu Kṛṣṇi, pala na tlo odajući poštovanje i uputila molitve.

„Dragi Gospodine Kṛṣṇa, Ti si prvobitna Božanska Osoba, gospodar svih mističnih moći. Učeni *brāhmaṇe* vrlo dobro znaju da ova kozmička manifestacija predstavlja ekspanziju Tvojih moći koje su ponekad manifestirane, a ponekad nemanifestirane. Ti si izvorni davalac života, tijela i čula svih živih bića. Vječni si Bog, Gospodin Viṣṇu, koji je sveprožimajući, vrhovni upravitelj svega. Prvobitni si izvor kozmičke manifestacije koja djeluje pod utjecajem triju *guṇa* materijalne prirode — vrline, strasti i neznanja. Živiš kao Nad-duša u svim raznovrsnim oblicima živih bića i dobro znaš sve što se događa u njihovim tijelima i umovima. Stoga si vrhovni upravitelj svih djelatnosti živih bića. Ali, iako si prisutan usred svega što se nalazi pod utjecajem odlika materijalne prirode, nisi dodirnut takvim zagađenim odlikama. Onaj tko se nalazi pod utjecajem materijalnih *guṇa* ne može shvatiti Tvoje transcendentalne odlike, koje su postojale prije stvaranja. Zato si poznat kao Vrhovni Brahman, koga uvijek slave Njegove osobne unutarnje moći. U ovom materijalnom svijetu, možemo Te upoznati jedino u obliku Tvojih raznih inkarnacija. Iako poprimaš različite oblike, oni nisu dio materijalne kreacije. Uvijek su puni transcendentalnih moći neizmjernog obilja, snage, ljepote, slave, mudrosti i odvojenosti. U materijalnom postojanju postoji razlika između tijela i vlasnika tijela, ali za Tebe ne postoji takva razlika, jer se pojavljuješ u Svom izvornom duhovnom tijelu. Kad se pojaviš, Tvoje neobične djelatnosti ukazuju da si Svevišnja Božanska Osoba. Nitko u materijalnom svijetu ne može vršiti takve neobične djelatnosti. Ti si Svevišnja Božanska Osoba, u kojoj su prisutne sve Tvoje potpune ekspanzije. Sada si se pojavio da uzrokuješ rođenje, smrt i oslobođenje živih bića. Svakome možeš dati sve vrste blagoslova. O Gospodine! O izvoru sve sreće i dobrote, odajemo Ti svoje ponizno poštovanje! Ti si sveprožimajuća Svevišnja Božanska Osoba, izvor mira i vrhovna osoba u dinastiji kralja Yadua. O Gospodine, naš otac, poznat kao polubog Kuvera, Tvoj je sluga. Veliki mudrac Nārada je također Tvoj sluga i samo zahvaljujući njegovoj milosti stekli smo priliku da Te osobno vidimo. Zato se molimo da Te uvijek možemo transcendentalno služiti s ljubavlju, govoreći samo o Tvojim slavama i slušajući samo o Tvojim transcendentalnim djelatnostima. Neka Te naše ruke

i ostali udovi uvijek služe, neka naši umovi uvijek budu usredotočeni na Tvoja lotosova stopala i neka se naše glave uvijek klanjaju pred sveprožimajućim kozmičkim oblikom Tvog Gospodstva.”

Kad su polubogovi Nalakūvara i Maṇigrīva uputili svoje molitve, dijete, Gospodin Kṛṣṇa, gospodar i vlasnik Gokule, vezan za drveni mlin konopcima Yaśode, nasmiješio se i rekao: „Poznato Mi je da vam je Moj veliki *bhakta*, mudrac Nārada, ukazao svoju bezuzročnu milost. Izbavio vas je iz palog stanja u kojem ste se našli, jer ste se ponosili svojom neobičnom ljepotom i obiljem u obitelji polubogova. Tako vas je spasio od opasnosti da se degradirate na najniži nivo paklenog života. Sve Mi je to već poznato. Imate veliku sreću, jer vas nije samo prokleo, već ste imali priliku i da ga vidite. Ako uvjetovana duša slučajno vidi licem u lice svetu osobu poput Nārade, koji je uvijek smiren i milostiv prema svakome, odmah biva oslobođena. Takva osoba se može usporediti s onim tko je potpuno obasjan sunčevom svjetlošću: njegov pogled ne može ništa omesti. O Nalakūvara i Maṇigrīva, vaši životi su sada postali uspješni, jer ste razvili zanosnu ljubav prema Meni. Ovo je vaše posljednje rođenje u materijalnom svijetu. Sad se možete vratiti u prebivalište svog oca na rajskoj planeti. Uvijek njegujte stav predanog služenja i bit ćete oslobođeni još u ovom životu.”

Nakon što su mnogo puta obišli oko Gospodina, iznova i iznova odužujući Mu poštovanje, polubogovi su otišli, a Gospodin je ostao svezan konopcima za drveni mlin.

Tako se završava Bhaktivedantino tumačenje desetog poglavlja knjige o Kṛṣṇi, pod naslovom „Oslobođenje Nalakūvare i Maṇigrīve”.

Jedanaesto poglavlje

Kṛṣṇa ubija demona Vatsāsuru i Bakāsuru

Kad je sraslo *arjuna* drveće palo na tlo, proizvelo je zvuk poput udara gromova. Stanovnici Gokule su s Nandom Mahārājom odmah došli na to mjesto. Vidjevši da su dva velika stabla pala, bili su vrlo iznenađeni. Nisu mogli ustanoviti uzrok njihovog pada i zato su bili zbunjeni. Kad su vidjeli dijete Kṛṣṇu svezano za drveni mlin Yaśodinim konopcima, pomislili su da je to učinio neki demon. Kako se to inače moglo desiti? U isto vrijeme su bili vrlo uznemireni, jer su se djetetu Kṛṣṇi uvijek dešavale takve neobične stvari. Dok su stariji pastiri tako razmišljali, mala djeca, koja su se tamo igrala, obavijestila su ljude da je drveće palo zato što je Kṛṣṇa povukao drveni mlin konopcem kojim je bio vezan. „Kṛṣṇa je došao između dva stabla”, objasnili su, „i mlin se prevrnuo i zaglavio između drveća. Kṛṣṇa je počeo povlačiti konopac i drveće je palo. Kad je palo, dva vrlo sjajna čovjeka su izašla iz drveća i razgovarala s Kṛṣṇom.”

Većina pastira nije vjerovala izjavama djece. Nisu mogli vjerovati da su takve stvari moguće. Međutim, neki od njih su im povjerovali i rekli Nandi Mahārāji: „Tvoje se djetete razlikuje od sve druge djece. Ono je moglo to

učiniti." Nanda Mahārāja se počeo smiješiti, slušajući o neobičnim sposobnostima svog sina. Prišao je Kṛṣṇi i razvezao čvor, kako bi oslobodio svoje prekrasno dijete. Kad Ga je Nanda Mahārāja oslobodio, starije *gopīje* su stavile Kṛṣṇu na krilo. Odvele su Ga u dvorište kuće i počele pljeskati, slaveći Njegove zadivljujuće djelatnosti. Kṛṣṇa je tada počeo pljeskati zajedno s njima, kao obično dijete. Nalazeći se potpuno pod kontrolom *gopīja*, Svevišnji Gospodin Kṛṣṇa je počeo pjevati i plesati, poput lutke u njihovim rukama.

Majka Yaśodā bi ponekad zamolila Kṛṣṇu da joj donese drvenu dasku za sjedenje. Iako je drvena daska bila previše teška za dijete, Kṛṣṇa bi je ipak nekako donio Svojoj majci. Ponekad, dok bi obožavao Nārāyaṇu, Njegov otac bi Ga zamolio da mu donese drvene papuče i Kṛṣṇa bi, s velikim naporom, stavio papuče na glavu i odnio ih Svom ocu. Kad ne bi mogao podići neki težak predmet koji su tražili od Njega, jednostavno bi mahnuo rukama. Tako je iz dana u dan, svakog trenutka, pružao neiscrpno zadovoljstvo Svojim roditeljima. Gospodin je vršio takve djetinjaste djelatnosti pred stanovnicima Vṛndāvane, jer je želio pokazati velikim filozofima i mudracima koji tragaju za Apsolutnom Istinom da je Vrhovna Apsolutna Istina, Božanska Osoba, podređena željama Svojih čistih *bhakta*.

Jednog dana, pred kuću Nande Mahārāje došla je prodavačica voća. Čuvši prodavačicu koja je uzvikivala: „Ako želite voće, dođite i uzmite moje voće!“, mali Kṛṣṇa je odmah uzeo malo žitarica u Svoj dlan i otišao zamijeniti žitarice za voće. U to vrijeme se jedna vrsta proizvoda mijenjala za drugu. Kṛṣṇa je vidio kako Njegovi roditelji zamjenjuju žitarice za voće i ostale stvari i tako ih je oponašao. Ali Njegovi dlanovi su bili vrlo mali i pošto nije stisnuo prste, žitarice su padale na tlo. Vidjevši to, prodavačica voća je bila tako očarana Gospodinovom ljepotom da je odmah prihvatila malo zrnja preostalog u Njegovom dlanu i ispunila Njegove ruke voćem. Potom je vidjela da je njena košara s voćem prepuna dragulja. Gospodin je darovatelj svih blagoslova. Ako čovjek da nešto Gospodinu, ništa ne gubi, već dobiva milijun puta više.

Jednog dana se Gospodin Kṛṣṇa, izbavitelj sraslog drveća *arjune*, igrao s Balarāmom i ostalom djecom na obali Yamune. Pred podne, Balarāmova majka Rohiṇī Ih je pozvala u kuću, ali Balarāma i Kṛṣṇa su bili tako zaokupljeni igranjem sa Svojim prijateljima da se nisu htjeli vratiti, već su se nastavili igrati. Kad Ih Rohiṇī nije mogla dozvati kući, poslala je majku Yaśodu da Ih opet pozove. Majka Yaśodā je tako voljela svog sina da su se njene grudi, čim Ga je pozvala kući, ispunile mlijekom. Glasno je

Dvadeseto poglavlje

Opis jeseni

U Vṛndāvani se počelo pričati o tome kako je Balarāma ubio Pralambāsuru i kako je Kṛṣṇa progutao plamteći šumski požar. Pastiri su opisivali ova zadivljujuća djela svojim ženama i ostalima i svi su bili pogođeni čudom. Zaključili su da su Kṛṣṇa i Balarāma polubogovi koji su milostivo došli u Vṛndāvanu kako bi postali njihova djeca. Tada je došlo kišno doba. U Indiji se kišno doba, nakon velike ljetne vrućine, dočekuje s dobrodošlicom. Oblaci koji se skupljaju na nebu, prekrivajući sunce i mjesec, pružaju veliko zadovoljstvo ljudima, koji svakog časa očekuju kišu. Dolazak kišnog doba nakon ljeta smatra se izvorom života za sva živa bića. Gromovi i povremeno sijevanje također pružaju zadovoljstvo ljudima.

Simptomi kišnog doba se mogu usporediti sa simptomima živih bića prekrivenih *guṇama* materijalne prirode. Neizmjereno nebo nalikuje Vrhovnom Brahmanu, a sićušna živa bića prekrivenom nebu, ili Brahmanu prekrivenom *guṇama* materijalne prirode. Izvorno, svatko je sastavni djelić Brahmana. Oblak nikada ne može prekriti Vrhovni Brahman, ili neizmjereno nebo, ali može prekriti njegov dio. U *Bhagavad-gīti* je rečeno da su živa bića sastavni djelići Svevišnje Božanske Osobe, ali predstavljaju samo beznačajni dio Svevišnjeg Gospodina. Taj dio prekrivaju *guṇe* materijalne prirode i zato živa bića prebivaju u materijalnom svijetu. *Brahma-*

jyoti — duhovni sjaj — nalikuje sunčevoj svjetlosti. Kao što je sunčeva svjetlost puna sjajnih molekularnih čestica, *brahmajyoti* je pun sićušnih djelića Svevišnje Božanske Osobe. Neki od tih bezbrojnih sićušnih djelića prekriveni su utjecajem materijalne prirode, a neki su slobodni.

Oblaci su akumulirana voda koju iz zemlje isparava sunčeva svjetlost. Osam mjeseci sunce bez prestanka isparava svu vodu s površine planete. Ta voda se akumulira u obliku oblaka, koji je izlijevaju kad nastane potreba. Slično tome, vlada ubire razne poreze, koje građani mogu platiti zahvaljujući svojim materijalnim djelatnostima: poljoprivredi, trgovini i industriji. Tako vlada ubire prihode u obliku poreza na dohodak i poreza na promet. To se uspoređuje sa suncem koje isparava vodu iz zemlje. Kad se ponovo pojavi potreba za vodom, sunce je pretvara u oblake i izlijeva po čitavoj planeti. Slično tome, porezi koje ubire vlada moraju se ponovo razdijeliti ljudima u obliku financiranja obrazovnih, komunalnih i javnih ustanova, itd. Za dobru vladu, to je vrlo važno. Ona ne smije samo ubirati poreze radi beskorisnog rasipanja. Ubrani porez se mora iskoristiti za blagostanje građana.

Za vrijeme kišnog doba, snažni vjetrovi huje čitavom zemljom i nose oblake koji izlijevaju vodu. Kad nakon ljeta voda postane prijeko potrebna, oblaci je izlijevaju poput bogataša koji u vrijeme oskudice dijeli svoj novac, prazneći cijelu riznicu. Tako se oblaci prazne, lijući vodu po čitavoj površini planete.

Kad se Mahārāja Daśaratha, otac Gospodina Rāmacandre, borio sa svojim neprijateljima, kaže se da bi im prišao poput seljaka koji iskorijenjuje nepotrebne biljke i drveće. Kad je ljudima bila potrebna milostinja, dijelio bi novac poput oblaka koji izlijeva kišu. Oblaci tako obilno izlijevaju kišu da se uspoređuju s velikom, velikodušnom osobom koja dijeli svoje bogatstvo. Obilna kiša pada čak i na kamenje, brda, oceane i mora, kojima voda nije potrebna. Zato se uspoređuju s milosrdnom osobom koja dijeleći blago iz svoje riznice ne pravi razliku između onih kojima je potrebna milostinja i onih kojima nije.

Prije kiše, cijela površina planete izgleda iscrpljena, lišena svih vrsta energija i vrlo neplodna. Nakon kiše, sva zemlja se zazeleni od vegetacije i izgleda zdravo i snažno. Ona se ovdje uspoređuje s osobom koja se podvrgava strogostima kako bi ostvarila materijalne želje. Procvat života na zemlji nakon kišnog doba uspoređuje se s ostvarenjem materijalnih želja. Ponekad, dok zemljom vlada nepoželjna vlada, pojedinci i stranke se podvrgavaju oštrim strogostima i pokorama da bi dobili vlast, a kad je dobiju

žive u blagostanju, dajući sebi velike plaće. To se uspoređuje s procvatom života na zemlji za vrijeme kišnog doba. U stvari, čovjek se treba podvrgći oštrim strogostima i pokorama samo radi stjecanja duhovne sreće. *Śrīmad-Bhāgavatam* nam preporučuje da prihvatimo *tapasye*, ili pokore, radi spoznaje Svevišnjeg Gospodina. Prihvaćajući strogosti u predanom služenju osoba zadobija svoj duhovni život i uživa u neizmjernom duhovnom blaženstvu. Ali ako se netko podvrgne strogostima i pokorama radi materijalne dobiti, u *Bhagavad-gīti* je rečeno da dobija privremene rezultate, koje žele samo manje inteligentne osobe.

Za vrijeme kišnog doba, uvečer se oko vrhova drveća može opaziti mnogo krijesnica koje sjaje poput lučonoša, ali svjetleća nebeska tijela, poput mjeseca i zvijezda, ne mogu se opaziti. Slično tome, u dobu Kali, ateistički, nevjerni ljudi zauzimaju veoma istaknute položaje, a osobe koje istinski slijede vedske principe namjenjene dostizanju duhovnog oslobođenja postaju nezamjetljive. Ovo doba, Kali-yuga, uspoređuje se s oblačnim razdobljem u životu živih bića. U tom dobu, utjecaj materijalnog napretka civilizacije prekriva pravo znanje. Jeftini umni spekulatori, ateisti i tvorci tobožnjih religijskih principa postaju istaknuti poput krijesnica, dok osobe koje strogo slijede vedske principe ili uputstva spisa bivaju prekrivene oblacima ovog doba. Ljudi trebaju iskoristiti prisustvo pravih svjetlećih nebeskih tijela, poput sunca, mjeseca i zvijezda, umjesto da koriste svjetlo krijesnica. U stvari, krijesnica ne može pružiti nikakvu svjetlost u tami noći. Kao što se ponekad, čak i za vrijeme kišnog doba, nebo raščisti, a mjesec, zvijezde i sunce postanu vidljivi, u Kali-yugi su ponekad prisutne prednosti. Ljudi mogu čuti za vedski pokret Gospodina Caitanye — širenje pjevanja Hare Kṛṣṇa *mantra*. Oni koji ozbiljno žele pronaći pravo svjetlo, umjesto da gledaju prema svjetlu umnih spekulatora i ateista, trebaju iskoristiti ovaj pokret.

Nakon prvog pljuska, praćenog grmljavinom oblaka, sve žabe krekeću poput studenata koji su iznenada počeli čitati svoje udžbenike. Studenti obično trebaju ustati rano ujutro. Međutim, to ne čine po vlastitom nahođenju, već samo ako začuju zvono u hramu ili obrazovnoj ustanovi. Po naredbi duhovnog učitelja odmah ustanu i nakon obavljanja jutarnjih dužnosti proučavaju *Vede* ili mantraju vedske *mantra*. Svatko spava u tami Kali-yuge, ali kad je prisutan veliki *ācārya*, na njegov poziv svi se posvećuju proučavanju *Veda* kako bi stekli pravo znanje. Za vrijeme kišnog doba, voda ispuni ribnjake, jezerca i potoke, koji su inače, u preostalom dijelu godine, suhi. Slično tome, ponekad se čini da materijalisti

žive u blagostanju, okruženi tobožnjim obiljem, domom, djecom ili bankovnim računom, iako njihov život nakon nekog vremena ponovo postaje suhoparan, poput isušenih potoka i jezera. Pjesnik Vidyapati je rekao da u društvu prijatelja, obitelji, žene i djece sigurno postoji neko zadovoljstvo, ali to zadovoljstvo se uspoređuje s kapi vode u pustinji. Svatko žudi za srećom, kao što u pustinji svatko žudi za vodom. Ako u pustinji postoji kap vode, može se reći da u njoj ima vode, ali dobrobit od te kapi vode je beznačajna. U našem materijalističkom životu žudimo za oceanom sreće, ali od društva, prijatelja i svjetovne ljubavi ne dobijamo više od kapi vode. Tako nikada nismo zadovoljni, kao što potoci, jezerca i ribnjaci nikada nisu puni vode u sušno doba.

Usljed kiše, trava, drveće i bilje su vrlo zeleni. Trava je ponekad prekrivena vrstom crvenog insekta i kada se zeleno i crveno udruže s gljivama nalik na kišobrane, čitav prizor se mijenja poput osobe koja je iznenada postala bogata. Seljak tada postaje vrlo sretan videći da mu je polje puno žitarica, ali kapitalisti — koji nikada nisu svjesni djelatnosti natprirodne moći — postaju nesretni, jer se plaše niskih cijena. Na nekim mjestima kapitalisti u vladi ograničavaju proizvodnju žitarica, jer ne znaju da nas svim žitaricama snabdijeva Svevišnja Božanska Osoba. U vedskim spisima je rečeno — *eko bahūnām yo vidadhāti kāmān*: ovu kreaciju održava Svevišnji Gospodin. On uređuje da sva živa bića dobiju sve što im je potrebno. Kad se stanovništvo poveća, dužnost je Svevišnjeg Gospodina da ga nahrani. Ali ateisti ili nevjernici ne vole obilje žitarica, posebno ako to može omesti njihov posao.

Za vrijeme kišnog doba, sva živa bića na zemlji, nebu i u vodi su osvježena, poput osobe koja se posvetila transcendentnom služenju Gospodina s ljubavlju. To možemo opaziti na našim učenicima u Međunarodnom društvu za svjesnost Kṛṣṇe. Prije nego što su se pridružili pokretu svjesnosti Kṛṣṇe, izgledali su vrlo prljavo, iako su po prirodi imali lijepa osobna obilježja. Ali pošto nisu znali za svjesnost Kṛṣṇe, izgledali su vrlo prljavo i bijedno. Otkako su prihvatili svjesnost Kṛṣṇe, njihovo zdravlje se poboljšalo, a njihov tjelesni sjaj povećao, zahvaljujući slijeđenju propisanih pravila. Kad obuku odjeću boje šafrana, ukrase čela *tilakom* i oko vrata stave ogrlice od biljke *tulasī*, držeći u ruci brojanicu, izgledaju kao stanovnici Vaikuṅṭhe.

U kišno doba, kad se nabujale rijeke slivaju u oceane i mora, čini se kao da uznemiruju ocean. Slično tome, ako osoba koja se bavi procesom mistične *yoge* nije veoma napredna u duhovnom životu, može postati uznemirena seksualnim nagonom. Međutim, kao što se visoke planine ne

mijenjaju, iako ih ispiru bujice kiše, osoba napredna u svjesnosti Kṛṣṇe ne postaje zbunjena čak ni kad se nađe u nevolji, jer duhovno napredna osoba prihvaća svako nepovoljno stanje života kao Gospodinovu milost. Zato zaslužuje da uđe u Kṛṣṇino carstvo.

Neke puteve, koji se ne koriste često, u kišno doba prekrije visoka trava. Isto tako, *brāhmaṇu* koji ne proučava i ne slijedi procese pročišćenja propisane u vedskim spisima prekriva visoka trava *māye*. U tom stanju, pošto je zaboravio svoju izvornu prirodu, zaboravlja svoj položaj vječnog sluge Svevišnje Božanske Osobe. Zaveden zaraslom visokom travom koju je stvorila *māyā*, poistovjećuje se s tvorevinom *māye* i podliježe iluziji, zaboravljajući svoj duhovni život.

Za vrijeme kišnog doba, munja se pojavi u jednoj grupi oblaka i odmah potom u drugoj. Ova pojava se uspoređuje s požudnom ženom koja nije usredotočila svoj um na jednog muškarca. Oblak se uspoređuje s kvalificiranom osobom, jer izljuje kišu i uzdržava mnogo ljudi. Slično tome, kvalificirani muškarac uzdržava mnogo živih stvorenja, kao što su članovi obitelji ili brojni radnici u poduzeću. Na žalost, čitav njegov život može uništiti žena koja se rastavi od njega. Kad je muž uznemiren, čitava obitelj propada, djeca se razilaze, poduzeće se zatvara i sve ispašta zbog toga. Stoga se ženi koja želi napredovati u svjesnosti Kṛṣṇe preporučuje da mirno živi s mužem i nikada se ne rastane od njega, ni pod kojim okolnostima. Muž i žena trebaju vladati seksualnim nagonom i usredotočiti svoj um na svjesnost Kṛṣṇe, tako da mogu postići uspjeh u životu. Naposljetku, u materijalnom svijetu muškarcu je potrebna žena i ženi je potreban muškarac. Kad se vjenčaju, trebaju mirno živjeti u svjesnosti Kṛṣṇe i ne smiju biti nemirni poput munje koja sijeva iz jedne grupe oblaka u drugu.

Ponekad se uz grmljavinu oblaka pojavi duga, koja nalikuje luku bez strune. U stvari, luk je povijen jer je na krajevima vezan strunom, ali duga nije svezana takvom strunom, a ipak tako lijepo počiva na nebu. Kad se Svevišnja Božanska Osoba pojavi u ovom materijalnom svijetu, izgleda kao obično ljudsko biće, ali ne ovisi o materijalnim uvjetima. U *Bhagavad-gīti* Gospodin izjavljuje da se pojavljuje Svojom unutarnjom moći, slobodnom od utjecaja vanjske energije. Što je ropstvo za obično stvorenje, predstavlja slobodu za Božansku Osobu. Za vrijeme kišnog doba, povremeno možemo vidjeti mjesečinu, iako je prekrivena oblacima. Katkada se čini da se mjesec kreće sa oblacima, ali u stvari, mjesec se ne kreće; zbog oblaka se čini kao da se kreće. Slično tome, kad se živo biće poistovjećuje s pokretnim materijalnim svijetom, njegov pravi duhovni sjaj je prekriven iluzijom, a živo biće s kretanjem materijalnih djelatnosti misli da se

kreće kroz razne sfere života. Uzrok toga je lažni ego, koji predstavlja granicu između duhovnog i materijalnog postojanja, kao što oblak koji se kreće predstavlja granicu između mjesečine i tame. Kad se u kišnom dobu pojave prvi oblaci, paunovi počinju radosno plesati. To se može usporediti s osobama izmučenim materijalističkim načinom života. Ako steknu društvo osobe koja predano služi Gospodina s ljubavlju, postaju prosvijetljene poput rasplesanih paunova. To znamo iz vlastitog iskustva, jer su mnogi naši učenici prije nego što su prihvatili svjesnost Kṛṣṇe bili mrzovoljni, ali sada, kad su došli u dodir s *bhaktama*, plešu poput radosnih paunova.

Biljke i puzavice rastu crpeći vodu iz tla. Slično tome, osoba koja vrši strogosti postaje suhoparna, ali kad okonča strogosti i stekne rezultat, počinje čulno uživati u životu s obitelji, društvom, ljubavlju, domom i ostalim stvarima. Ponekad se čini da ždralovi i patke besciljno lutaju obalama rijeka i jezera, iako su obale pune blatnjavih otpadaka i trnovitih puzavica. Slično tome, osobe koje žive s obitelji bez svjesnosti Kṛṣṇe uvijek nastavljaju s materijalnim životom, unatoč svim vrstama neugodnosti. U obiteljskom životu, ili bilo kojem drugom obliku života, osoba ne može biti savršeno sretna bez svjesnosti Kṛṣṇe. Śrīla Narottama dāsa Ṭhākura se moli da stekne društvo osobe koja transcendentalno služi Gospodina s ljubavlju i uvijek izgovara sveto ime Gospodina CCaitanyeḥ bez obzira da li živi s obitelji ili je prihvatila odvojeni red života. Za materijalističke osobe, svjetovna zbivanja postaju previše agresivna, dok za osobu svjesnu Kṛṣṇe život biva ispunjen srećom.

Katkad se zbog velikih pljuskova sruše ograde oko polja. Slično tome, neovlaštena ateistička propaganda u dobu Kali ruši ograničenja propisana u vedskim spisima. Tako se ljudi postupno degradiraju i postaju bezbožni. U kišno doba, oblaci nošeni vjetrom izlivaju vodu koja se radosno dočekuje poput nektara. Kad sljedbenici vedskih spisa, *brāhmaṇe*, potiču bogate ljude poput kraljeva i trgovaca da daju milostinju za vršenje velikih žrtvovanja, dijeljenje takvog bogatstva je također nektarsko. Četiri staleža ljudskog društva, *brāhmaṇe*, *kṣatriye*, *vaiśye* i *sūdre*, trebaju živjeti u miru i međusobno surađivati. To je moguće kad ih vode iskusni vedski *brāhmaṇe* koji vrše žrtvovanja i ravnomjerno dijele bogatstvo.

Šuma Vṛndāvane se proljepšala od kiše i ispunila zrelim datuljama, mangoima, kupinama i ostalim plodovima. Gospodin Kṛṣṇa, Svevišnja Božanska Osoba, ušao je zajedno sa Svojim prijateljima i Gospodinom Balarāmom u šumu kako bi uživao u ugođaju novog godišnjeg doba. Jedući svježnu travu, krave su postale vrlo zdrave, a njihova vimena su bila

puna mlijeka. Kad bi ih Gospodin Kṛṣṇa zvao po imenu, odmah bi Mu prišle iz ljubavi, a iz njihovih vimena bi od radosti teklo mlijeko. Gospodin Kṛṣṇa je osjećao veliko zadovoljstvo prolazeći šumom Vṛndāvane podno brda Govardhane. Na obali Yamune je vidio drveće ukrašeno pčelinjim košnicama iz kojih je tekao med. Na brdu Govardhani nalazilo se mnogo slapova, koji su stvarali ugodni šum. Kṛṣṇa bi ih čuo kad bi ušao u spilje na brdu. Pred kraj kišnog doba, na pragu jeseni, Kṛṣṇa i Njegovi prijatelji bi ponekad sjeli pod drvo ili u spilju na brdu Govardhani, posebno kad je u šumi padala kiša, i uživali jedući zrele plodove i zadovoljno razgovarajući. Kad bi Kṛṣṇa i Balarāma bili u šumi čitav dan, majka Yaśodā bi im poslala malo riže pomiješane s jogurtom, voćem i slatkišima. Kṛṣṇa bi je uzeo i sjeo na kamen na obali Yamune. Dok su Kṛṣṇa, Balarāma i Njihovi prijatelji jeli, gledali su krave, telad i bikove. Krave su izgledale umorno od stajanja sa svojim teškim vimenima. Sjedeći i žvaćući travu, bile bi sretno i Kṛṣṇa bi ih sa zadovoljstvom promatrao. S ponosom je promatrao ljepotu šume koja nije bila ništa drugo do manifestacija Njegove vlastite energije.

U takvim prilikama, Kṛṣṇa bi hvalio posebne djelatnosti prirode za vrijeme kišnog doba. U *Bhagavad-gīti* je rečeno da materijalna energija, ili priroda, ne djeluje neovisno. Priroda djeluje pod nadzorom Kṛṣṇe. U *Brahma-saṁhiti* je rečeno da materijalna priroda, poznata kao Durgā, djeluje kao Kṛṣṇina sjena. Svaku naredbu koju izda Kṛṣṇa, materijalna priroda izvršava. Stoga se prirodna ljepota koju je stvorilo kišno doba manifestirala po Kṛṣṇinoj naredbi. Uskoro su sva jezera postala bistra i ugodna. Zbog dolaska jeseni, posvuda je puhao osvježavajući vjetar. Po-primivši svoju prirodnu plavu boju, nebo je bilo potpuno čisto, bez i najmanjeg oblačka. Rascvjetani lotosi u bistroj vodi šume izgledali su poput osobe koja se prestala baviti *yogom*, ali je ponovo postala lijepa, jer je nastavila svoj duhovni život.

S pojavom jeseni, sve postaje prirodno lijepo. Slično tome, kad materijalistička osoba prihvati svjesnost Kṛṣṇe i duhovni život, također postaje čista poput neba i vode u jesen. Jesen odnosi tamne oblake na nebu i prljavu vodu, i čisti tlo od sve prljavštine. Slično tome, osoba koja se posveti svjesnosti Kṛṣṇe odmah postaje pročišćena od sve prljavštine, iznutra i izvana. Kṛṣṇa je zato poznat kao Hari. „Hari” znači „onaj tko odnosi”. Kṛṣṇa odmah odnosi sve nečiste navike onoga tko se posvetio svjesnosti Kṛṣṇe. Jesenji oblaci su bijeli, jer ne nose vodu. Čovjek koji se, oslobođen obiteljskih odgovornosti (uzdržavanja doma, žene i djece), povukao iz aktivnog života i potpuno prihvatio svjesnost Kṛṣṇe, oslobađa se sve

uznemirenosti i izgleda bijel poput jesenjeg oblaka. Katkada se u jesen s vrha brda u dolinu spuste bujice i donesu čistu vodu, a katkada prestanu teći. Slično tome, velike svete osobe ponekad dijele čisto znanje, a ponekad šute. Jezerca koja su u kišno doba ispunjena vodom, u jesen postupno presuše. Što se tiče malih vodenih životinja u tim jezercima, one ne mogu shvatiti da se njihov broj smanjuje dan za danom, kao što osobe obuzete materijalnim životom ne mogu shvatiti da se njihov životni vijek smanjuje dan za danom. Takve osobe su zaokupljene održavanjem krava, imovine, djece, žene, društva i prijatelja. Zbog smanjenja vode i velike sunčeve žege u jesen, sićušna stvorenja koja žive u jezercima vrlo su uznemirena, poput neobuzdanih osoba koje su uvijek nesretne, jer ne mogu uzdržavati članove svoje obitelji i uživati u životu. Vlažna zemlja se postupno suši, a svježije povrće i bilje vene. Slično tome, onaj tko se posvetio svjesnosti Kṛṣṇe postupno gubi želju za obiteljskim uživanjem.

Zbog pojave jeseni, vode oceana postaju mirne i spokojne, kao osoba napredna u samospoznaji, koju više ne uznemiruju tri *guṇe* materijalne prirode. U jesen, seljaci na poljima grade čvrste brane kako bi spriječili otjecanje vode. Teško se mogu nadati novim padavinama; zato žele sačuvati svu vodu koja se nalazi na polju. Slično tome, osoba napredna u samospoznaji štiti svoju energiju vladajući čulima. Čovjeku se savjetuje da se nakon pedesete godine povuče iz obiteljskog života i iskoristi tjelesnu energiju za napredak u svjesnosti Kṛṣṇe. Ako ne može vladati čulima i zaokupiti ih transcendentnim služenjem Mukunde s ljubavlju, ne može dostići oslobođenje.

U jesen, tijekom dana, sunce žeže, ali noću, zbog jasne mjesečine, ljudi nalaze olakšanje od dnevnog umora. Ako osoba uzme utočište Mukunde, ili Kṛṣṇe, može biti spašena od umora uzrokovanog pogrešnim poistovjećivanjem tijela s jastvom. Mukunda, ili Kṛṣṇa, predstavlja izvor utjehe za djevojke iz Vṛndāvane. Djevojke iz Vrajabhūmija uvijek pate zbog odvojenosti od Kṛṣṇe. Kad sretnu Kṛṣṇu za vrijeme jesenje noći obasjane mjesečinom, njihova patnja zbog odvojenosti nestaje. Kad na nebu nema oblaka, noću blistaju zvijezde. Slično tome, kad je osoba svjesna Kṛṣṇe, pročišćena od sve prljavštine, postaje jednako lijepa kao zvijezde na jesenjem nebu. Iako *Vede* propisuju *karmu* u obliku vršenja žrtvovanja, njihov krajnji cilj je opisan u *Bhagavad-gīti*: kad potpuno shvati svrhu *Veda*, osoba mora prihvatiti svjesnost Kṛṣṇe. Stoga se čisto srce *bhakta* svjesnih Kṛṣṇe može usporediti s bistrim nebom u jesen. U jesen, mjesec, zajedno sa zvijezdama na čistom nebu, izgleda veoma sjajan. Gospodin

puna mlijeka. Kad bi ih Gospodin Kṛṣṇa zvao po imenu, odmah bi Mu prišle iz ljubavi, a iz njihovih vimena bi od radosti teklo mlijeko. Gospodin Kṛṣṇa je osjećao veliko zadovoljstvo prolazeći šumom Vṛndāvane podno brda Govardhane. Na obali Yamune je vidio drveće ukrašeno pčelinjim košnicama iz kojih je tekao med. Na brdu Govardhani nalazilo se mnogo slapova, koji su stvarali ugodni šum. Kṛṣṇa bi ih čuo kad bi ušao u spilje na brdu. Pred kraj kišnog doba, na pragu jeseni, Kṛṣṇa i Njegovi prijatelji bi ponekad sjeli pod drvo ili u spilju na brdu Govardhani, posebno kad je u šumi padala kiša, i uživali jedući zrele plodove i zadovoljno razgovarajući. Kad bi Kṛṣṇa i Balarāma bili u šumi čitav dan, majka Yaśodā bi im poslala malo riže pomiješane s jogurtom, voćem i slatkišima. Kṛṣṇa bi je uzeo i sjeo na kamen na obali Yamune. Dok su Kṛṣṇa, Balarāma i Njihovi prijatelji jeli, gledali su krave, telad i bikove. Krave su izgledale umorno od stajanja sa svojim teškim vimenima. Sjedeći i žvaćući travu, bile bi sretno i Kṛṣṇa bi ih sa zadovoljstvom promatrao. S ponosom je promatrao ljepotu šume koja nije bila ništa drugo do manifestacija Njegove vlastite energije.

U takvim prilikama, Kṛṣṇa bi hvalio posebne djelatnosti prirode za vrijeme kišnog doba. U *Bhagavad-gīti* je rečeno da materijalna energija, ili priroda, ne djeluje neovisno. Priroda djeluje pod nadzorom Kṛṣṇe. U *Brahma-saṁhiti* je rečeno da materijalna priroda, poznata kao Durgā, djeluje kao Kṛṣṇina sjena. Svaku naredbu koju izda Kṛṣṇa, materijalna priroda izvršava. Stoga se prirodna ljepota koju je stvorilo kišno doba manifestirala po Kṛṣṇinoj naredbi. Uskoro su sva jezera postala bistra i ugodna. Zbog dolaska jeseni, posvuda je puhao osvježavajući vjetar. Poprimivši svoju prirodnu plavu boju, nebo je bilo potpuno čisto, bez i najmanjeg oblačka. Rascvjetani lotosi u bistroj vodi šume izgledali su poput osobe koja se prestala baviti *yogom*, ali je ponovo postala lijepa, jer je nastavila svoj duhovni život.

S pojavom jeseni, sve postaje prirodno lijepo. Slično tome, kad materijalistička osoba prihvati svjesnost Kṛṣṇe i duhovni život, također postaje čista poput neba i vode u jesen. Jesen odnosi tamne oblake na nebu i prljavu vodu, i čisti tlo od sve prljavštine. Slično tome, osoba koja se posveti svjesnosti Kṛṣṇe odmah postaje pročišćena od sve prljavštine, iznutra i izvana. Kṛṣṇa je zato poznat kao Hari. „Hari” znači „onaj tko odnosi”. Kṛṣṇa odmah odnosi sve nečiste navike onoga tko se posvetio svjesnosti Kṛṣṇe. Jesenji oblaci su bijeli, jer ne nose vodu. Čovjek koji se, oslobođen obiteljskih odgovornosti (uzdržavanja doma, žene i djece), povukao iz aktivnog života i potpuno prihvatio svjesnost Kṛṣṇe, oslobađa se sve

uznemirenosti i izgleda bijel poput jesenjeg oblaka. Katkada se u jesen s vrha brda u dolinu spuste bujice i donesu čistu vodu, a katkada prestanu teći. Slično tome, velike svete osobe ponekad dijele čisto znanje, a ponekad šute. Jezerca koja su u kišno doba ispunjena vodom, u jesen postupno presuše. Što se tiče malih vodenih životinja u tim jezercima, one ne mogu shvatiti da se njihov broj smanjuje dan za danom, kao što osobe obuzete materijalnim životom ne mogu shvatiti da se njihov životni vijek smanjuje dan za danom. Takve osobe su zaokupljene održavanjem krava, imovine, djece, žene, društva i prijatelja. Zbog smanjenja vode i velike sunčeve žege u jesen, sćušna stvorenja koja žive u jezercima vrlo su uznemirena, poput neobuzdanih osoba koje su uvijek nesretne, jer ne mogu uzdržavati članove svoje obitelji i uživati u životu. Vlažna zemlja se postupno suši, a svježije povrće i bilje vene. Slično tome, onaj tko se posvetio svjesnosti Kṛṣṇe postupno gubi želju za obiteljskim uživanjem.

Zbog pojave jeseni, vode oceana postaju mirne i spokojne, kao osoba napredna u samospoznaji, koju više ne uznemiruju tri *guṇe* materijalne prirode. U jesen, seljaci na poljima grade čvrste brane kako bi spriječili otjecanje vode. Teško se mogu nadati novim padavinama; zato žele sačuvati svu vodu koja se nalazi na polju. Slično tome, osoba napredna u samospoznaji štiti svoju energiju vladajući čulima. Čovjeku se savjetuje da se nakon pedesete godine povuče iz obiteljskog života i iskoristi tjelesnu energiju za napredak u svjesnosti Kṛṣṇe. Ako ne može vladati čulima i zaokupiti ih transcendentalnim služenjem Mukunde s ljubavlju, ne može dostići oslobođenje.

U jesen, tijekom dana, sunce žeže, ali noću, zbog jasne mjesečine, ljudi nalaze olakšanje od dnevnog umora. Ako osoba uzme utočište Mukunde, ili Kṛṣṇe, može biti spašena od umora uzrokovanog pogrešnim poistovjećivanjem tijela s jastvom. Mukunda, ili Kṛṣṇa, predstavlja izvor utjehe za djevojke iz Vṛndāvane. Djevojke iz Vrajabhūmija uvijek pate zbog odvojenosti od Kṛṣṇe. Kad sretnu Kṛṣṇu za vrijeme jesenje noći obasjane mjesečinom, njihova patnja zbog odvojenosti nestaje. Kad na nebu nema oblaka, noću blistaju zvijezde. Slično tome, kad je osoba svjesna Kṛṣṇe, pročišćena od sve prljavštine, postaje jednako lijepa kao zvijezde na jesenjem nebu. Iako *Vede* propisuju *karmu* u obliku vršenja žrtvovanja, njihov krajnji cilj je opisan u *Bhagavad-gīti*: kad potpuno shvati svrhu *Veda*, osoba mora prihvatiti svjesnost Kṛṣṇe. Stoga se čisto srce *bhaktia* svjesnih Kṛṣṇe može usporediti s bistrim nebom u jesen. U jesen, mjesec, zajedno sa zvijezdama na čistom nebu, izgleda veoma sjajan. Gospodin

Krṣṇa se pojavio na nebu Yadu dinastije i izgledao je poput mjeseca okruženog zvijezdama, ili članovima Yadu dinastije. Kad proplanci u šumi obiluju rascvjetanim cvjetovima, svježi mirisni povjetarac pruža veliko olakšanje osobama koje su za vrijeme ljeta i kišnog doba patile. Na žalost, takvi povjetarci nisu mogli pružiti nikakvo olakšanje *gopījama*, jer su svoja srca posvetile Krṣṇi. Obični ljudi su uživali u tom ugodnom jesenjem povjetarcu, ali *gopīje* nisu bile zadovoljne, jer se nisu nalazile u Krṣṇinom zagrljaju.

Po dolasku jeseni, sve krave, srne, ptice i ostale ženke postaju trudne, jer su u tom dobu svi mužjaci obično potaknuti spolnom željom. To se uspoređuje s transcendentalistima, koji milošću Svevišnjeg Gospodina bivaju blagoslovljeni ostvarenjem svojih ciljeva u životu. Śrīla Rūpa Gosvāmi nas u svojoj *Upadeśāmṛti* poučava da trebamo s velikim poletom, strpljenjem, uvjerenjem i predanošću služiti Gospodina, slijediti propisana pravila, izbjegavati dodir s materijalnom zagađenošću i ostati u društvu *bhakta*. Slijedeći te principe, sigurno ćemo steći željeni rezultat predanog služenja. Za onoga tko strpljivo slijedi propisane principe predanog služenja doći će vrijeme kad će steći rezultat, kao žene koje žanju plodove postajući trudne.

U jesen, lotosi u jezerima bujno rastu zbog odsustva ljiljana. I ljiljani i lotosi rastu na sunčevoj svjetlosti, ali u jesen, žarko sunce pomaže samo lotosima. To se uspoređuje sa zemljom kojom vlada snažan kralj ili vlada; nepoželjni elementi poput razbojnika i pljačkaša ne mogu cvjetati. Kad se građani uvjere da ih neće napasti pljačkaši, veoma lijepo napreduju. Snažna vlada se uspoređuje sa žarkom sunčevom svjetlošću u jesen, ljiljani se uspoređuju s nepoželjnim osobama poput pljačkaša, a lotosi s građanima zadovoljnim s vladom. U jesen, polja su puna zrelih žitarica. U to vrijeme, ljudi se vesele žetvi i vrše razne ceremonije kao što je Navāna — nuđenje mladih žitarica Svevišnjoj Božanskoj Osobi. Prvo ponude mlade žitarice Božanstvima u raznim hramovima i zatim svi zajedno časte slatku rižu napravljenu od tih žitarica. Postoje i druge religiozne ceremonije i metode obožavanja, posebno u Bengaluu, u kojem se održava najveća takva ceremonija, zvana Durgā-pūjā.

U Vṛndāvani je jesen bila vrlo lijepa zbog prisustva Svevišnje Božanske Osobe, Krṣṇe i Balarāme. Trgovci, pripadnici kraljevskog staleža i veliki mudraci mogli su se slobodno kretati kako bi stekli željene blagoslove. Transcendentalisti također dostižu željeni cilj kad se oslobode zatočenosti u materijalnom tijelu. Za vrijeme kišnog doba, trgovci se ne mogu kretati

od jednog mjesta do drugog i zato ne mogu steći željenu dobit. Pripadnici kraljevskog staleža ne mogu ići od jednog mjesta do drugog i ubirati poraz od ljudi. Što se tiče svetih osoba koje moraju putovati i propovijedati transcendentalno znanje, one također ne mogu putovati za vrijeme kišnog doba, ali u jesen, svi se oslobađaju zatočeništva. Transcendentalist, bez obzira da li je *jñānī*, *yogī* ili *bhakta*, zbog materijalnog tijela ne može stvarno uživati u duhovnom dostignuću, ali čim napusti tijelo, nakon smrti, *jñānī* se stapa s duhovnim sjajem Svevišnjeg Gospodina, *yogī* se prenosi na više planete, a *bhakta* odlazi na planetu Svevišnjeg Gospodina, Goloka Vṛndāvanu, ili Vaikuṅṭhu, i tamo uživa u svom vječnom duhovnom životu.

Tako se završava Bhaktivedantino tumačenje dvadesetog poglavlja knjige o Kṛṣṇi, pod naslovom „Opis jeseni“.

Dvadeset prvo poglavlje

Gopīje privlači flauta

Kr̥ṣṇa je bio vrlo zadovoljan s ugođajem šume u kojoj su cvjetali cvjetovi, a pčele i trutovi radosno zujali. Dok su ptice, drveće i grane izgledali vrlo sretno, Kr̥ṣṇa je, čuvajući krave sa Śrī Balarāmom i dječacima pastirima, počeo svirati Svoju transcendentalnu flautu. Kad su čule vibraciju Kr̥ṣṇine flaute, *gopīje* u Vṛndāvani su se sjetile Kr̥ṣṇe i počele međusobno razgovarati o tome kako Kr̥ṣṇa lijepo svira Svoju flautu. Dok su opisivale milozvučnu vibraciju Kr̥ṣṇine flaute, sjetile su se svojih zabava s Njim. Tako su se njihovi umovi uznemirili i nisu mogle u potpunosti opisati prekrasnu vibraciju. Razgovarajući o transcendentalnoj vibraciji, sjećale su se Kr̥ṣṇe, odjevenog i ukrašenog paunovim perom na glavi, nalik na plesača s plavim cvijetom zataknutim za uho. Nosio je odjeću blistavu poput zlata i bio ovjenčan vijencem cvijeća po imenu *vaijayantī*. Tako privlačno odjeven, Kr̥ṣṇa je ispunio otvore Svoje flaute nektarom sa Svojih usana. *Gopīje* su mislile na Kr̥ṣṇu kako ulazi u šumu Vṛndāvane, vječno slavnu zbog otisaka stopala Kr̥ṣṇe i Njegovih prijatelja.

Kr̥ṣṇa je vrlo lijepo svirao flautu i *gopīje* su bile očarane tom vibracijom. Ona nije bila privlačna samo njima, već i svim živim stvorenjima koja su je čula. Jedna *gopīja* je rekla svojim prijateljicama: „Gledati Kr̥ṣṇu i Ba-

larāmu kako ulaze u šumu i sviraju Svoje flaute, čuvajući krave s prijateljima, predstavlja najveće savršenstvo za oči.”

Osobe koje uvijek u transcendentalnoj meditaciji promatraju Kṛṣṇu, u sebi i izvana, misleći na Njega kako svira flautu i ulazi u šumu Vṛndāvane čuvajući krave s dječacima pastirima, dostigle su pravo savršenstvo *samādhija*. *Samādhi* (trans) predstavlja potpunu usredotočenost svih djelatnosti čula na određeni predmet, a *gopīje* su pokazale da su zabave Gospodina Kṛṣṇe savršenstvo sve meditacije i *samādhija*. U *Bhagavad-gīti* je potvrđeno da je onaj tko uvijek misli na Kṛṣṇu najveći *yogī*.

Druga *gopī* je izrazila mišljenje da Kṛṣṇa i Balarāma, dok čuvaju krave, izgledaju poput glumaca na pozornici. Kṛṣṇa je bio odjeven u sjajnu odjeću žute boje, a Balarāma u plavu. U rukama su držali mlade grančice drveta mangoa, paunovo perje i kite cvijeća. Ovjenčani vijencima lotosa, ponekad su veoma lijepo pjevali među Svojim prijateljima. Jedna *gopī* je rekla svojoj prijateljici: „Kako to da Kṛṣṇa i Balarāma izgledaju tako prekrasno?” Druga *gopī* je rekla: „Draga moja prijateljice, mi ne možemo ni zamisliti kakva je pobožna djela činila Njegova flauta od bambusa da sada uživa u nektaru Kṛṣṇinih usana!” Kṛṣṇa ponekad ljubi *gopīje*. Zato je transcendentalni nektar Njegovih usana dostupan samo njima, a Njegove usne se smatraju njihovim vlasništvom. Tako su se *gopīje* pitale: „Kako to da flauta, koja je samo bambus, uvijek uživa u nektaru Kṛṣṇinih usana? Pošto uvijek služi Svevišnjeg Gospodina, njena majka i otac moraju biti sretni.”

Jezera i rijeke smatraju se majkama drveća, jer drveće živi pijući vodu. Vode jezera i rijeka Vṛndāvane su bile pune sretnih lotosa, jer su mislile: „Kako to da naš sin, bambus, uživa u nektaru Kṛṣṇinih usana?” Bambusi koji su stajali na obalama rijeka i jezera također su bili sretni da njihov potomak tako služi Gospodina, kao što osobe naprednog znanja sa zadovoljstvom gledaju svoje potomke kako služe Gospodina. Stabla su bila preplavljena radošću i neprestano su davala med, koji je tekao iz košnica obješenih o njihove grane.

Katkada bi *gopīje*, razgovarajući sa svojim prijateljicama o Kṛṣṇi, rekle: „Drage prijateljice, naša Vṛndāvana pronosi slave cijele Zemlje, jer je slave otisci lotosovih stopala Devakīnog sina. Kad Govinda zasvira Svoju flautu, paunove odmah obuzima ludilo. Videći ples paunova, životinje, drveće i bilje, na vrhu brda Govardhane ili u dolini, zastaju i veoma pažljivo slušaju transcendentalni zvuk flaute. Mislimo da u ovom blagoslovu ne mogu uživati stanovnici ni jedne druge planete.” Iako su *gopīje* bile

seoske pastirice, posjedovale su znanje o Kṛṣṇi. Tako osoba može naučiti najveću istinu jednostavno slušajući *Vede* iz autoritativnih izvora.

Jedna *gopī* je rekla: „Drage moje prijateljice, samo pogledajte srne! Iako su nijeme životinje, prišle su sinu Mahārāje Nande, Kṛṣṇi. Nije ih privukla samo odjeća Kṛṣṇe i Balarāme, već i zvuk Njegove flaute. Čim su čule zvuk flaute, srne su, zajedno sa svojim muževima, odale ponizno poštovanje Gospodinu, gledajući Ga s velikom ljubavlju.” *Gopije* su zavidjele srnama, jer su mogle služiti Kṛṣṇu zajedno sa svojim muževima. Mislile su da same nisu toliko sretne, jer kad god su željele otići Kṛṣṇi, njihovi muževi su bili nesretni.

Druga *gopī* je rekla: „Drage moje prijateljice, Kṛṣṇa je tako lijepo odjeven da potiče žene na vršenje raznih vrsta ceremonija. Čak i žene stanovnika raja privlači transcendentalni zvuk Njegove flaute. Iako putuju nebom u svojim avionima, uživajući u društvu svojih muževa, čim čuju zvuk Kṛṣṇine flaute, odmah se uznemire. Kosa im se rasplete, a čvrsto svezana odjeća razveže.” To znači da se transcendentalni zvuk Kṛṣṇine flaute širi u sve kutke svemira. Također je značajno da su *gopije* znale za razne vrste aviona koji lete nebom.

Treća *gopī* je rekla svojoj prijateljici: „Draga moja prijateljice, krave su također očarane transcendentalnim zvukom Kṛṣṇine flaute. On im izgleda kao tok nektara i odmah naćule svoje duge uši samo da bi uhvatile tekući nektar flaute. Što se tiče teladi, iako drže vime majke u ustima, ne mogu sisati mlijeko. Obuzeti predanošću, slikovito pokazuju kako grle Kṛṣṇu srce uz srce, dok im iz očiju teku suze.” Iz ovog opisa možemo vidjeti da su čak i krave i telad u Vṛndāvani znali plakati za Kṛṣṇom i grliti Ga srce uz srce. U stvari, ljubav osobe svjesne Kṛṣṇe dostiže vrhunac u plakanju.

Mlađa *gopī* je rekla svojoj majci: „Draga majko, ptice koje uvijek gledaju Kṛṣṇu kako svira Svoju flautu pažljivo sjede na granama raznog drveća. Po njihovom licu se čini da su zaboravile na sve i samo slušaju Kṛṣṇinu flautu. To dokazuje da nisu obične ptice; one su veliki mudraci i *bhakte* koji su se pojavili u šumi Vṛndāvane kao ptice samo da bi slušali Kṛṣṇinu flautu.” Velike mudrace i učenjake zanima vedsko znanje, ali suština vedskog znanja je objašnjena u *Bhagavad-gīti: vedaiś ca sarvair aham eva vedyah*. Cilj vedskog znanja je spoznati Kṛṣṇu. Iz ponašanja ovih ptica možemo zaključiti da su bile veliki poznavaoци vedskog znanja koji su prihvatili Kṛṣṇinu transcendentalnu vibraciju i odbacili sve grane vedskog znanja. Čak je i rijeka Yamunā, u želji da zagrli Kṛṣṇina lotosova stopala nakon što je čula transcendentalnu vibraciju Njegove flaute, obuz-

dala svoje bijesne valove kako bi, tekući spokojno s lotosima u rukama, ponudila Mukundi cvjetove s dubokom ljubavlju.

Žarka žega jesenjeg sunca ponekad je bila nepodnošljiva. Zato bi se na nebu pojavili oblaci, iz naklonosti prema Kṛṣṇi i Balarāmi i Njihovim prijateljima, dok bi Kṛṣṇa i Balarāma svirali Svoje flaute. Oblaci su služili kao suncobran nad Njihovim glavama samo da bi se sprijateljili s Kṛṣṇom. Putene domorotkinje su također postale potpuno zadovoljne kad su poprašile svoja lica i grudi prašinom Vṛndāvane, crvenkastom od dodira Kṛṣṇinih lotosovih stopala. Domorotkinje su imale pune grudi i bile su vrlo požudne, ali kad bi njihovi ljubavnici dodirnuli njihove grudi, nisu bile zadovoljne. Kad su otišle u srce šume, vidjele su da su neki listovi i puzavice u Vṛndāvani postali crvenkasti zbog praha *kuṅkume* koji je pao s Kṛṣṇinih lotosovih stopala dok je hodao šumom. *Gopīje* su stavljale Njegova lotosova stopala na svoje grudi, koje su također poprašene prahom *kuṅkume*, ali kad je Kṛṣṇa prolazio šumom Vṛndāvane s Balarāmom i Svojim prijateljima, crveni prah je pao na tlo. Dok su gledale Kṛṣṇu kako svira Svoju flautu, požudne domorotkinje su vidjele crvenu *kuṅkumu* i odmah su je uzele i poprašile njome svoja lica i grudi. Tako su postale potpuno zadovoljne, iako nisu osjećale zadovoljstvo kad bi im njihovi ljubavnici dodirivali grudi. Sve materijalne požudne želje mogu odmah biti zadovoljene ako osoba dođe u dodir sa svjesnošću Kṛṣṇe.

Jedna *gopī* je počela hvaliti jedinstveni položaj brda Govardhane: „Kako je sretno brdo Govardhana što može uživati u društvu Gospodina Kṛṣṇe i Balarāme, koji često hodaju po njemu. Tako ga uvijek dodiruju Svojim lotosovim stopalima. Iz zahvalnosti prema Gospodinu Kṛṣṇi i Balarāmi, brdo Govardhana daruje Gospodinu razne vrste voća, korijenja, bilja i bistru vodu svojih jezera.” Međutim, najbolji dar brda Govardhane bila je mlada trava za krave i telad. Brdo Govardhana je znalo kako može ugoditi Gospodinu, zadovoljavajući Njegove voljene pratioce, krave i dječake pastire.

Druga *gopī* je rekla da sve izgleda prekrasno kad Kṛṣṇa i Balarāma prolaze šumom Vṛndāvane, svirajući Svoje flaute i sklapajući blisko prijateljstvo sa svim vrstama pokretnih i nepokretnih živih stvorenja. Kad bi Kṛṣṇa i Balarāma svirali Svoje transcendentalne flaute, pokretna stvorenja bi se skamenila i prekinula svoje djelatnosti, a nepokretna živa stvorenja, poput drveća i biljaka, počela bi drhtati u zanosu.

Kṛṣṇa i Balarāma su na ramenu i u rukama nosili konopce kao obični pastiri. Dok su muzli krave, dječaci bi svezali stražnje noge krava malim

konopcem. Taj konopac je uvijek visio na ramenima dječaka i Kṛṣṇa i Balārāma su ga također nosili. Premda su Svevišnja Božanska Osoba, igrali su se poput dječaka pastira i zato je sve bilo čudesno i privlačno. Dok je Kṛṣṇa čuvao krave u šumi Vṛndāvane ili na brdu Govardhani, *gopīje* su u selu uvijek mislile na Njega i razgovarale o Njegovim raznim zabavama. To je savršeni primjer svjesnosti Kṛṣṇe. Na neki način, uvijek trebamo misliti na Kṛṣṇu. *Gopīje* su svojim ponašanjem uvijek predstavljale živi primjer toga. Zato je Gospodin Caitanya izjavio da nitko ne može obožavati Svevišnjeg Gospodina bolje od *gopīja*. *Gopīje* se nisu rodile u uzvišenim obiteljima *brāhmaṇa* ili *kṣatriya*; rodile su se u obiteljima *vaiśya* koje nisu pripadale velikim trgovačkim zajednicama, već zajednici pastira. Nisu imale veliko obrazovanje, iako su slušale o raznim granama znanja od *brāhmaṇa*, autoriteta za vedsko znanje. *Gopīje* su jedino željele neprestano misliti na Kṛṣṇu.

Tako se završava Bhaktivedantino tumačenje dvadeset prvog poglavlja knjige o Kṛṣṇi, pod naslovom „Gopīje privlači flauta“.

Dvadeset četvrto poglavlje

Obožavanje brda Govardhane

Nakon što su ukazali milost *brāhmaṇamā* koji su bili previše zaokupljeni vršenjem vedskih žrtvovanja, Kṛṣṇa i Balarāma su vidjeli da odrasli pastiri pripremaju slično žrtvovanje kako bi zadovoljili Indru, kralja raja, zaduženog za snabdjevanje vodom. Prema riječima *Caitanya-caritāmṛte*, Kṛṣṇin *bhakta* je čvrsto uvjeren da će biti oslobođen svih obaveza ako se jednostavno posveti svjesnosti Kṛṣṇe i transcendentalnom služenju Kṛṣṇe s ljubavlju. Čisti *bhakta* Gospodina Kṛṣṇe ne mora vršiti nikakve obrede propisane u *Vedama*, niti mora obožavati bilo kojeg poluboga. Smatra se da je *bhakta* Gospodina Kṛṣṇe izvršio sve vrste vedskih obreda i obožavao sve vrste polubogova. Samim vršenjem vedskih obreda ili obožavanjem polubogova ne razvija se predano služenje Kṛṣṇe, ali onaj tko se potpuno posvetio služenju Gospodina već je izvršio sve vedske naredbe.

Da bi spriječio takve djelatnosti Svojih *bhakta*, Kṛṣṇa je za vrijeme Svog boravka u Vṛndāvani htio čvrsto utemeljiti isključivo predano služenje. Kao sveznajuća Božanska Osoba znao je da pastiri pripremaju žrtvovanje za Indru, ali se iz pristojnosti počeo s velikim poštovanjem ponizno raspitivati o njemu kod starijih osoba poput Mahārāje Nande.

Kṛṣṇa je upitao Svog oca: „Dragi Moj oče, kakvo veliko žrtvovanje pripremate? Što će biti ishod tog žrtvovanja i kome je ono namijenjeno?”

Kako se vrši? Molim te reci Mi. Žarko želim shvatiti ovaj proces i zato Mi, molim te, objasni svrhu ovog žrtvovanja." Na Njegovo pitanje, Njegov otac, Nanda Mahārāja, nije ništa rekao. Mislio je da njegov dječak neće moći shvatiti složene detalje vršenja *yajñe*. Međutim, Kṛṣṇa je bio uporan: „Dragi Moj oče, velikodušne, svete osobe nemaju tajni. Nikoga ne smatraju prijateljem ili neprijateljem, jer su uvijek otvoreni prema svakome. Čak ni oni koji nisu tako velikodušni ne taje ništa pred članovima svoje obitelji i prijateljima, iako mogu nešto zatajiti pred osobama koje su neprijateljski raspoložene prema njima. Stoga ne možeš ništa tajiti od Mene. Sve osobe vrše plodonosne djelatnosti. Neki znaju prirodu tih djelatnosti i njihov rezultat, a neki ne. Onaj tko djeluje s potpunim znanjem stječe puni rezultat. Onaj tko djeluje bez znanja ne dobiva tako savršen rezultat. Stoga Mi, molim te, objasni svrhu žrtvovanja kojeg namjeravaš izvršiti. Da li je ono propisano vedskim uputstvima ili predstavlja jednostavno narodni običaj? Molim te detaljno Mi opiši žrtvovanje.”

Kad je čuo Kṛṣṇino pitanje, Mahārāja Nanda je odgovorio: „Dragi moj dječake, ovaj obred je manje-više tradicionalan. Kiša pada zahvaljujući milosti kralja Indre, a oblaci su njegovi predstavnici. Pošto je voda toliko važna za naš život, moramo pokazati zahvalnost prema upravitelju kiše, Mahārāji Indri. Zato se spremamo zadovoljiti kralja Indru, jer nam je milostivo poslao oblake koji izlivaju kišu potrebnu za uspješno provođenje poljoprivrednih radova. Voda je vrlo važna; bez kiše ne možemo ništa uzgojiti niti proizvesti žitarice. Bez kiše ne možemo živjeti. Voda je neophodna za uspješno vršenje religijskih obreda, ekonomski napredak i, na kraju, oslobođenje. Zbog toga ne smijemo odbaciti tradicionalni običaj; ako ga netko odbaci, pod utjecajem požude, pohlepe ili straha, neće dobro proći.”

Svevišnja Božanska Osoba Kṛṣṇa je potom u prisustvu Svog oca i svih pastira iz Vṛndāvane Svojim riječima razljutio kralja Indru. Predložio im je da obustave žrtvovanje. Kṛṣṇa je ohrabrio stanovnike Vṛndāvane da obustave žrtvovanje namijenjeno Indri iz dva razloga. Kao prvo, u *Bhagavad-gīti* je rečeno da nema potrebe obožavati polubogove radi ostvarenja materijalnog napretka. Svi rezultati stečeni takvim obožavanjem su privremeni. Takvi privremeni rezultati zanimaju jedino manje inteligentne osobe. Kao drugo, svaki privremeni rezultat koji osoba dobije obožavajući polubogove dan je s odobrenjem Svevišnje Božanske Osobe. U *Bhagavad-gīti* je jasno rečeno: *mayaiva vihitān hi tān*. Sve pogodnosti koje daju polubogovi u stvari daje Svevišnja Božanska Osoba. Bez odobrenja Svevišnje Božanske Osobe, nitko ne može pružiti bilo kakvu dobro-

bit drugima. Ali pod utjecajem materijalne prirode polubogovi ponekad postaju gordi. Misleći da su sve u svemu, pokušavaju zaboraviti vrhovnu vlast Svevišnje Božanske Osobe. U *Śrīmad-Bhāgavatamu* je jasno rečeno da je Kṛṣṇa želio razljutiti kralja Indru. Kṛṣṇa se pojavio da uništi demone i zaštititi *bhakte*. Kralj Indra sigurno nije bio demon, već *bhakta*, ali pošto je postao ponosan, Kṛṣṇa ga je želio naučiti pameti. Prvo ga je pokušao razljutiti obustavivši Indra Pūju, koju su pripremili pastiri iz Vṛndāvane.

S tom namjerom na umu, Kṛṣṇa je počeo govoriti kao da je ateistički pobornik filozofije *karma-mīmāṃse*. Pobornici te filozofije ne prihvaćaju vrhovni autoritet Božanske Osobe. Oni tvrde da će onaj tko pravilno djeluje sigurno dobiti rezultat. Po njihovom mišljenju, čak i ako postoji Bog koji daje čovjeku rezultate njegovih plodonosnih djelatnosti, nije potrebno obožavati Boga, jer bez čovjekovog djelovanja Bog ne može dati dobar rezultat. Prema njihovom mišljenju, umjesto da obožavaju polubogove ili Boga, ljudi trebaju posvetiti pažnju svojim dužnostima i tako će sigurno dobiti dobar rezultat. Gospodin Kṛṣṇa je počeo govoriti Svom ocu u skladu s tim principima filozofije *karma-mīmāṃse*. „Dragi Moj oče”, rekao je, „mislim da ne trebate obožavati bilo kojeg poluboga radi uspješnog provođenja vaših poljoprivrednih radova. Svako živo biće se rađa zbog svoje prošle *karme* i napušta ovo tijelo noseći sa sobom posljedice svoje sadašnje *karme*. Svatko se rađa u raznim vrstama života prema svojim prošlim djelima i dobiva slijedeće tijelo prema djelima koja je počinio u ovom životu. Različiti stupnjevi materijalne sreće i nesreće, udobnosti i neudobnosti, predstavljaju razne rezultate raznih vrsta djela, počinjenih u ovom ili prošlom životu.”

Nanda Mahārāja i ostali stariji članovi su odgovorili da bez zadovoljavanja vladajućeg boga nitko ne može dobiti dobar rezultat jednostavno zahvaljujući materijalnim djelatnostima. To je zapravo istina. Na primjer, ponekad možemo vidjeti da usprkos prvorazrednoj njezi prvorazrednih liječnika bolesna osoba umre. Stoga moramo zaključiti da prvorazredna liječnička njega prvorazrednih liječnika nije sama po sebi dovoljna da izliječi pacijenta; mora biti prisutna ruka Svevišnje Božanske Osobe. Slično tome, očeva i majčina briga nije uzrok djetetove sigurnosti. Katkada možemo vidjeti da unatoč svoj brizi koju mu pružaju roditelji, dijete oboli ili umre. Stoga materijalni uzroci nisu dovoljni za dobivanje rezultata. Mora biti prisutno odobrenje Svevišnje Božanske Osobe. Nanda Mahārāja je zato izjavio da za uspješno provođenje poljoprivrednih radova moraju zadovoljiti Indru, božanstvo koje upravlja kišnim padavinama. Gospodin Kṛṣṇa je pobio ovaj argument, izjavivši da polubogovi daju rezultat samo

onima koji su izvršili svoje propisane dužnosti. Polubogovi ne mogu dati dobar rezultat osobama koje nisu izvršile propisane dužnosti. Stoga ovisi o izvršavanju dužnosti i ne mogu neovisno dodijeliti bilo kome dobar rezultat.

„Dragi Moj oče, nema potrebe da obožavate poluboga Indru”, rekao je Gospodin Kṛṣṇa. „Svatko mora steći rezultat vlastitog djelovanja. U stvari, možemo vidjeti da sva živa bića djeluju prema svojim prirodnim sklonostima i u skladu s njima stječu svoje rezultate. Sva živa bića dobivaju više ili niže vrste tijela i stvaraju prijatelje ili neprijatelje jedino zbog raznih vrsta svojih djelatnosti. Čovjek treba pažljivo izvršavati svoje dužnosti prema svojim prirodnim sklonostima i ne treba odvrćati pažnju na obožavanje raznih polubogova. Polubogovi će biti zadovoljni s pravilnim izvršavanjem svih dužnosti. Stoga ih nije potrebno obožavati. Bolje je pravilno izvršavati svoje propisane dužnosti. U stvari, nitko ne može biti sretan bez izvršavanja propisanih dužnosti. Stoga se čovjek koji ne izvršava pravilno svoje dužnosti uspoređuje s nečasnom ženom. Propisana dužnost *brāhmaṇa* je proučavanje *Veda*, propisana dužnost kraljevskog staleža ili *kṣatriya* je zaštita građana, propisana dužnost *vaiśya* je poljoprivreda, trgovina i zaštita krava, a propisana dužnost *śūdra* je služenje viših staleža — *brāhmaṇa*, *kṣatriya* i *vaiśya*. Mi pripadamo zajednici *vaiśya* i naše propisane dužnosti su obrađivanje zemlje, trgovina poljoprivrednim proizvodima, zaštita krava i bankarstvo.”

Kṛṣṇa se smatrao pripadnikom zajednice *vaiśya*, jer je Nanda Mahārāja štitio mnogo krava, a Kṛṣṇa se brinuo o njima. Kṛṣṇa je naveo četiri vrste djelatnosti propisanih za zajednicu *vaiśya*. To su poljoprivreda, trgovina, zaštita krava i bankarstvo. Iako su se *vaiśye* mogli baviti bilo kojim od ovih zanimanja, ljudi iz Vṛndāvane su se pretežno bavili zaštitom krava.

Kṛṣṇa je potom objasnio Svom ocu: „Ovaj svemir se manifestira pod utjecajem triju *guṇa* materijalne prirode — vrline, strasti i neznanja. Ove tri *guṇe* su uzroci stvaranja, održavanja i uništenja. Oblak nastaje djelovanjem *guṇe* strasti. Stoga *guṇa* strasti uzrokuje kišne padavine. Nakon kiše, živa bića dobivaju rezultat — plodove poljoprivrednih radova. Kakve veze ima Indra s time? Čak i ako zadovoljite Indru, što može učiniti? Mi ne dobivamo neku osobitu dobrobit od Indre. Čak i ako je prisutan, on izliva vodu i na ocean kojem nije potrebna voda. On izliva vodu i na ocean i na zemlju; to ne ovisi o našem obožavanju. Što se nas tiče, ne moramo otići u drugi grad ili selo ili u stranu zemlju. U gradovima postoje palače, ali mi smo zadovoljni sa životom u šumi Vṛndāvane. Imamo

poseban odnos s brdom Govardhanom i šumom Vṛndāvane i ništa više. Zato, dragi Moj oče, molim te, izvrši žrtvovanje koje će zadovoljiti *brāhmaṇe* i brdo Govardhanu. Nemojmo imati nikakve veze s Indrom.”

Kad je čuo ovu Kṛṣṇinu izjavu, Nanda Mahārāja je odgovorio: „Dragi moj dječake, na Tvoju molbu, priredit ću posebno žrtvovanje za ovdašnje *brāhmaṇe* i brdo Govardhanu, ali sada mi dopusti da izvršim žrtvovanje poznato kao Indra-yajña.”

Kṛṣṇa je odgovorio: „Dragi Moj oče, nemoj odlagati. Žrtvovanje koje predlažeš za Govardhanu i *brāhmaṇe* će uzeti mnogo vremena. Bolje uzmi sve što si pripremio za Indra-yajñu i odmah to upotrijebi za zadovoljavanje brda Govardhane i *brāhmaṇa*.”

Na kraju, Nanda Mahārāja je pristao. Pastiri su tada upitali Kṛṣṇu kako želi izvršiti *yajñu* i Kṛṣṇa im je dao slijedeća uputstva. „Pripremite sve vrste ukusnih jela od masla i žitarica prikupljenih za *yajñu*. Pripremite rižu, *dāl*, halvu, *pakore*, *purije* i razne vrste jela od mlijeka poput slatke riže, *rabrija*, slatkih kuglica, *sandeša*, *rasagullā* i *laḍḍua* i pozovite učene *brāhmaṇe* koji mogu mantrati vedske himne i prinijeti ponude u vatru. *Brāhmaṇama* trebate dati u milostinju sve vrste žitarica. Potom trebate ukrasiti i dobro nahraniti sve krave. Nakon toga, dajte novac u milostinju *brāhmaṇama*. Što se tiče nižih životinja, poput pasa, te ljudi iz nižih slojeva, poput *caṇḍāla*, petorazrednih ljudi koji se smatraju nedodirljivima, njih također možete obilno nahraniti *prasādamom*. Kad nahranite krave lijepom travom, započnite žrtvovanje poznato kao Govardhana-pūjā. Ovo žrtvovanje će Me jako zadovoljiti.”

U ovoj izjavi, Gospodin Kṛṣṇa je opisao čitavu ekonomiju *vaiśya*. U ljudskom društvu i u životinjskom carstvu, među kravama, psima, jarcima i drugim životinjama, svatko mora igrati svoju ulogu. Svatko mora surađivati za dobrobit čitavog društva, koje obuhvaća ne samo pokretna, već i nepokretna bića, poput brda i zemlje. Zajednica *vaiśya* posebno treba voditi brigu o ostvarivanju ekonomskog napretka društva proizvođači žitarice, štiteći krave, donoseći hranu tamo gdje je potrebna i baveći se bankovnim i novčanim poslovima.

Iz ove izjave vidimo da je zaštita krava važnija od zaštite mačaka i pasa, iako se ni psi ni mačke, koji su sada postali toliko važni, ne smiju zanemariti. Također vidimo da viši staleži ne smiju zanemariti *caṇḍāle*, nedodirljive. Svatko je važan, ali neki su izravno, a neki samo neizravno odgovorni za napredak ljudskog društva. Međutim, kad je prisutna svjesnost Kṛṣṇe, vodi se briga o svačijoj punoj dobrobiti.

Žrtvovanje poznato kao Govardhana-pūjā slavi se u pokretu svjesnosti Kṛṣṇe. Gospodin Caitanya je izjavio da su Kṛṣṇina zemlja i brdo Govardhana jednako vrijedni obožavanja kao sam Kṛṣṇa. Da bi to potvrdio, Gospodin Kṛṣṇa je izjavio da je Govardhana-pūjā jednako dobra kao obožavanje Njega. Od tog dana, Govardhana-pūjā se slavi pod nazivom Anakūṭa. U svim hramovima u Vṛndāvani i izvan Vṛndāvane, u ovoj svečanosti se pripremaju ogromne količine hrane i obilno dijele svim ljudima. Katkada se hrana baca na okupljeno mnoštvo i ljudi je s uživanjem uzimaju sa zemlje. Iz toga možemo zaključiti da *prasādam* ponuđen Kṛṣṇi nikada ne postaje zagađen, čak ni kada se baci na tlo. Ljudi ga zato uzimaju sa zemlje i jedu s velikim zadovoljstvom.

Svevišnja Božanska Osoba Kṛṣṇa je tako savjetovao pastirima da obustave Indra-yajñu i započnu Govardhana-pūju kako bi kaznio Indru, ponosnog na svoj položaj vrhovnog upravitelja rajskih planeta. Dobrodušni i jednostavni pastiri predvođeni Mahārājom Nandom prihvatili su Kṛṣṇin prijedlog i pomno učinili sve što im je savjetovao. Obožavali su Govardhanu i obišli oko brda. (Slaveći Govardhana-pūju, ljudi u Vṛndāvani se još i danas lijepo odjenu i okupe u podnožju brda Govardhane da bi obožavali brdo i obišli oko njega, vodeći sa sobom svoje krave.) Nanda Mahārāja i pastiri su po savjetu Gospodina Kṛṣṇe pozvali učene *brāhmaṇe* i počeli obožavati brdo Govardhanu mantrajući vedske himne i nudeći *prasādam*. Stanovnici Vṛndāvane su se okupili, ukrasili svoje krave i dali im travu. Tjerajući pred sobom krave, počeli su obilaziti brdo Govardhanu. *Gopīje* su obukle raskošnu odjeću i sjele na kola koja su vukli bikovi, pjevajući o slavama Kṛṣṇinih zabava. Došavši tamo da bi preuzeli ulogu svećenika u Govardhana-pūji, *brāhmaṇe* su blagoslovili pastire i njihove žene, *gopīje*. Kad je sve bilo gotovo, da bi uvjerio *bhakte* u istovjetnost brda Govardhane i Njega samog, Kṛṣṇa je poprimio ogromni transcendentelni oblik i kazao stanovnicima Vṛndāvane da je On sam brdo Govardhana. Potom je počeo jesti svu ponuđenu hranu. Istovjetnost Kṛṣṇe i brda Govardhane još uvijek se slavi i veliki *bhakte* uzimaju kamenje s brda Govardhane i obožavaju ga kao što obožavaju Božanstvo Kṛṣṇe u hramovima. *Bhakte* skupljaju kamenje ili šljunak s brda Govardhane i obožavaju ga kod kuće, jer je to obožavanje jednako dobro kao obožavanje Božanstva. Nakon što je odvojeno manifestirao oblik koji je jeo ponude, Kṛṣṇa je zajedno s ostalim stanovnicima Vṛndāvane odao poštovanje Božanstvu i brdu Govardhani. Odajući poštovanje ogromnom obliku samog Sebe i brdu Govardhani, Kṛṣṇa je izjavio: „Pogledajte samo kako je brdo

Govardhana poprimilo ovaj ogromni oblik i kako nas blagoslivlja prihvaćajući naše ponude.” Kṛṣṇa je također izjavio na ovom susretu: „Onaj tko zanemari Govardhana-pūju, koju sam osobno vodio, neće biti sretan. Na brdu Govardhani ima mnogo zmija i osobe koje zanemare propisanu dužnost vršenja Govardhana-pūje umrijet će od ugriza zmije. Da bi osigurali sreću kravama i sebi samima, svi ljudi iz Vṛndāvane koji žive u blizini Govardhane moraju obožavati ovo brdo, kao što sam propisao.”

Nakon što su tako izvršili Govardhana-pūju po uputstvima Kṛṣṇe, sina Vasudeve, svi stanovnici Vṛndāvane su se vratili kući.

Tako se završava Bhaktivedantino tumačenje dvadeset četvrtog poglavlja knjige o Kṛṣṇi, pod naslovom „Obožavanje brda Govardhane”.

Dvadeset peto poglavlje

Potop u Vṛndāvani

Kad je shvatio da je Kṛṣṇa spriječio žrtvovanje koje su za njega pripremili pastiri u Vṛndāvani, Indra se razljutio. Iskalio je svoj bijes na stanovnike Vṛndāvane, predvođene Mahārājom Nandom, iako je savršeno dobro znao da ih Kṛṣṇa osobno štiti. Kao upravitelj raznih vrsta oblaka, Indra je pozvao *sāmvartaku*. Taj oblak se poziva kad postoji potreba za uništenjem cijele kozmičke manifestacije. Indra je naredio *sāmvartaki* da se nadvije nad Vṛndāvanom i poplavi čitavo područje. Démonski je mislio da je sve-moćna vrhovna osoba. Kad demoni postanu vrlo moćni, prkose vrhovnom upravitelju, Božanskoj Osobi. Iako nije bio demon, Indra se zbog svog materijalnog položaja uzoholio, poželivši izazvati vrhovnog upravitelja. Mislio je, u to vrijeme, da je jednako moćan kao Kṛṣṇa. Indra je rekao: „Pogledajte samo drskost stanovnika Vṛndāvane! Oni su naprosto stanovnici šume, ali na nagovor svog prijatelja Kṛṣṇe, koji je samo obično ljudsko biće, usudili su se izazvati polubogove.”

Kṛṣṇa je izjavio u *Bhagavad-gīti* da obožavaoci polubogova nisu veoma inteligentni. Također je izjavio da osoba mora ostaviti sve vrste obožavanja i jednostavno se posvetiti svjesnosti Kṛṣṇe. Kṛṣṇa je razljutio, a kasnije i izgrdio Indru. Time je jasno pokazao Svojim *bhaktama* kako osobe svjesne Kṛṣṇe ne trebaju obožavati nikakvog poluboga, čak ni ako se taj

polubog razljuti. Kṛṣṇa pruža punu zaštitu Svojim *bhaktama*, koji trebaju potpuno ovisiti o Njegovoj milosti.

Osudivši postupak stanovnika Vṛndāvane, Indra je rekao: „Pošto prkose autoritetu polubogova, stanovnici Vṛndāvane će patiti u materijalnom postojanju. Ako zanemare žrtvovanje namijenjeno polubogovima, neće moći prijeći ocean materijalnih bijeda.” Indra je nastavio: „Pastiri u Vṛndāvani su zanemarili moj autoritet po savjetu ovog brbljavog dječaka, poznatog kao Kṛṣṇa. On je samo dijete. Vjerujući tom djetetu, razljutili su me.” Tako je naredio oblaku *sāmvartaki* da ode i uništi blagostanje Vṛndāvane. „Ljudi iz Vṛndāvane”, rekao je Indra, „uzoholili su se zbog materijalnog obilja i povjerenja u moć svog malog prijatelja, Kṛṣṇe. On je samo brbljavo dijete, nesvjesno cjelokupne kozmičke manifestacije, iako misli da posjeduje veoma napredno znanje. Pošto su tako ozbiljno prihvatili Kṛṣṇu, moraju biti kažnjeni. Zato naređujem oblaku *sāmvartaki* da ode tamo i poplavi mjesto. Trebaju biti uništeni zajedno sa svojim kravama.”

Ovdje se ukazuje da u selima blagostanje stanovnika ovisi o kravama. S uništenjem krava, ljudi bivaju lišeni sveg obilja. Kad je kralj Indra naredio *sāmvartaki* i drugim oblacima koji su ga pratili da odu u Vṛndāvanu, oblaci su se uplašili naredbe. Međutim, kralj Indra ih je uvjerio: „Samo krenite i ja ću doći za vama. Jašuci na mom slonu, praćen velikim olujama, upotrijebit ću svu svoju snagu kako bih kaznio stanovnike Vṛndāvane.”

Po naredbi kralja Indre, nad Vṛndāvanom su se nadvili opasni oblaci i počeli svom snagom liti kišu bez prestanka. Sijevale su munje i udarali gromovi. Puhao je snažan vjetar, a kiša je neprestano pljuštala. Kapi kiše koje su padale nalikovale su oštrim vrhovima strijela. Neprestano lijući vodu kao iz kabla, oblaci su postupno poplavili svu zemlju Vṛndāvane i nije se mogla opaziti razlika između uzvisine i udoline. Stanje je bilo vrlo opasno, posebno za životinje. Kiša je bila praćena velikim vjetrovima i svako živo stvorenje u Vṛndāvani počelo se tresti od hladnoće. Ne videći drugi izvor spasenja, stanovnici Vṛndāvane su prišli Govindi i uzeli utočište Njegovih lotosovih stopala. Uznemirene oštrom kišom, krave su pognute glave, sklonivši telad pod svoje tijelo, prišle Svevišnjoj Božanskoj Osobi i uzele utočište Njegovih lotosovih stopala. U to vrijeme, svi stanovnici Vṛndāvane su zamolili Gospodina Kṛṣṇu: „Dragi Kṛṣṇa, Ti si sve-moćan i pun ljubavi prema Svojim *bhaktama*. Molim Te, zaštititi nas od napada bijesnog Indre.”

Kad je čuo njihovu molbu, Kṛṣṇa je shvatio da Indra, lišen žrtvene počasti, lije kišu praćenu teškom tučom i snažnim vjetrovima, iako nije bilo vrijeme za to. Kṛṣṇa je shvatio da Indra time promišljeno izražava svoj

bijes. Stoga je zaključio: „Ovaj polubog, koji sebe smatra vrhovnim, pokazao je svoju veliku moć, ali Ja ću mu odgovoriti u skladu s Mojim položajem i poučiti ga da ne može neovisno upravljati zbivanjima u svemiru. Ja sam vrhovni gospodar svega i zato ću skršiti sav njegov lažni ponos uzrokovan njegovom moći. Polubogovi su Moji *bhakte* i zato ne mogu zaboraviti Moj vrhovni položaj, ali on se na neki način zbog materijalne moći uzoholio i tako je poludio. Sada ću Svojim postupcima skršiti njegov lažni ponos. Zaštitit ću Svoje čiste *bhakte* u Vṛndāvani koji potpuno ovise o Mojoj milosti i kojima sam pružio Moje utočište. Spasit ću ih Mojom mističnom moći.”

Misleći na taj način, Gospodin Kṛṣṇa je odmah podigao brdo Govardhanu jednom rukom, kao što dijete bere gljivu s tla. Tako je manifestirao Svoju transcendentalnu zabavu podizanja brda Govardhane. Gospodin Kṛṣṇa se tada obratio Svojim *bhaktama*: „Draga Moja braćo, dragi Moj oče, dragi Moji stanovnici Vṛndāvane, sada možete ući pod brdo Govardhanu, koje sam podigao. Nemojte se plašiti brda i misliti da će pasti s Moje ruke. Bujice kiše i snažni vjetrovi vas previše uznemiruju. Zato sam podigao ovo brdo koje će vas zaštititi poput ogromnog kišobrana. Mislim da ćete tako biti spašeni od ove opasnosti. Budite sretni pod ovim velikim kišobranom, zajedno sa svojim životinjama.” Kad ih je Gospodin Kṛṣṇa tako uvjerio, svi stanovnici Vṛndāvane su ušli pod veliko brdo i sklonili se na sigurno, zajedno sa svojom imovinom i životinjama.

Stanovnici Vṛndāvane i njihove životinje su ostali tamo tjedan dana. Nije ih mučila glad i žeđ, niti su bili izloženi bilo kakvim drugim neugodnostima. Samo su se čudili da Kṛṣṇa drži brdo na malom prstu Svoje lijeve ruke. Vidjevši neobičnu mističnu moć Kṛṣṇe, Indra, kralj raja, bio je zapanjen. Osujećen u svojoj namjeri, odmah je pozvao sve oblake i naredio im da prestanu liti kišu. Kad je s neba nestao posljednji oblak, a sunce ponovo granulo, prestali su puhati snažni vjetrovi. Tada je Kṛṣṇa, Svevišnja Božanska Osoba, sada poznata kao onaj tko je podigao brdo Govardhanu, rekao: „Dragi Moji pastiri, sada možete otići i povesti svoje žene, djecu, krave i imovinu, jer je sve završeno. Poplava se povukla, zajedno s nabujalim vodama rijeke.”

Ljudi su natovarili svoju imovinu na kola i polako otišli sa svojim kravama i ostalom parafernalijom. Nakon što su sve očistili, Gospodin Kṛṣṇa je lagano stavio brdo Govardhanu na isto mjesto na kojem se prije nalazilo. Kad je sve bilo učinjeno, stanovnici Vṛndāvane su prišli Kṛṣṇi i zagrlili Ga s velikim zanosom. *Gopīje*, koje su prirodno bile pune ljubavi

prema Kṛṣṇi, počele su Mu nuditi jogurt pomiješan s njihovim suzama, neprestano Ga blagoslivljajući. Majka Yaśodā, majka Rohiṇī, Nanda i Balārāma, koji posjeduje najveću snagu, zagrlili su Kṛṣṇu jedan za drugim i zbog spontanih osjećaja ljubavi, iznova i iznova su Ga blagoslivljali. Na nebu su razni polubogovi iz različitih planetarnih sistema, kao što su Siddhaloka, Gandharvaloka i Cāraṇaloka, također izražavali svoju radost. Bacali su kišu cvijeća na površinu Zemlje i puhali u školjke. Bujni su odjekivali, a stanovnici Gandharvaloke, nadahnuti božanskim osjećajima, počeli su svirati svoje *tampure* za zadovoljstvo Gospodina. Nakon ovog događaja, Svevišnja Božanska Osoba se, okružena Svojim dragim prijateljima i životinjama, vratila kući. Kao i obično, *gopīje* su počele pjevati o slavnim zabavama Gospodina Kṛṣṇe s velikom ljubavlju, jer su pjevale iz srca.

Tako se završava Bhaktivedantino tumačenje dvadeset petog poglavlja knjige o Kṛṣṇi, pod naslovom „Potop u Vṛndāvani“.

Dvadeset šesto poglavlje

Čudesni Kṛṣṇa

Ne shvaćajući uzvišeni položaj Kṛṣṇe, Svevišnje Božanske Osobe, ne-svjesni Njegovog neobičnog duhovnog obilja, bezazleni dječaci pastiri i ljudi iz Vṛndāvane počeli su razgovarati o Kṛṣṇninim čudesnim djelima, koja nadmašuju djela svih ljudi.

Jedan od njih je rekao: „Dragi moji prijatelji, kad pomislim na Njegova čudesna djela, izgleda mi nemoguće da takav neobičan dječak živi s nama u Vṛndāvani. To je stvarno nemoguće. Zamislite samo! Samo Mu je sedam godina! Kako je mogao jednom rukom podići brdo Govardhanu i držati ga kao što kralj slonova drži lotos? Slon može bez ikakvog napora podići lotos, a Kṛṣṇa je isto tako bez ikakvog napora podigao brdo Govardhanu. Kad je bio mala beba i nije čak ni dobro vidio, ubio je veliku vješticu Pūtanu. Sišući njenu dojku, isisao je i njen životni zrak. Kṛṣṇa je ubio vješticu Pūtanu kao što vječno vrijeme ubija živa bića. Kad je imao samo tri mjeseca, spavao je pod ručnim kolicima. Osjetivši glad, htio je piti majčino mlijeko i zato je počeo plakati i mlatarati Svojim nogama po zraku. Od udaraca Njegovih malih stopala, kola su se odmah srušila i raspala. Kad je imao samo godinu dana, odnio Ga je demon Tṛṇāvarta, koji se pojavio u obliku zračnog vrtloga. Iako Ga je odnio visoko na nebo, Kṛṣṇa se objesio o vrat demona, prisilivši ga da padne s neba i odmah umre.

Jednom Ga je majka zavezala za drveni mlin, jer je ukrao maslac. Dijete je povuklo mlin, koji se zaglavio između sraslog drveća *yamala arjune*, i srušilo drveće. Jednom, dok je čuvao krave u šumi zajedno sa Svojim starijim bratom, Balarāmom, pojavio se demon po imenu Bakāsura i Kṛṣṇa je odmah raskolio demonov kljun. Kad se demon Vatsāsura ušuljao među telad koju je čuvao Kṛṣṇa, želeći Ga ubiti, Kṛṣṇa je odmah prepoznao demona, ubio ga i bacio na drvo. Kad je Kṛṣṇa zajedno sa Svojim bratom Balarāmom ušao u šumu Tālavanu, napao ih je demon Dhenukāsura u obliku magarca i Balarāma ga je odmah ubio uhvativši ga za stražnje noge i bacivši ga na palmu. Iako su demona Dhenukāsuru pratili njegovi prijatelji, također u obliku magaraca, svi su bili ubijeni i Tālavana je postala pristupačna životinjama i stanovnicima Vṛndāvane. Kad je Pralambāsura ušao u društvo Njegovih prijatelja, Balarāma ga je ubio. Kṛṣṇa je potom spasio Svoje prijatelje i krave od velikog šumskog požara i kaznio zmiju Kāliyu u jezeru Yamune, prisilivši je da napusti rijeku Yamunu. Tako je voda Yamune ponovo postala pitka.”

Drugi prijatelj Nande Mahārāje je rekao: „Dragi moj Nanda, ne znamo zašto nas toliko privlači tvoj sin Kṛṣṇa. Želimo Ga zaboraviti, ali to je nemoguće. Zašto smo Mu tako prirodno privrženi? Kako je to zadivljujuće! S jedne strane, On je samo dječak star sedam godina, a ipak je tako lako podigao ogromno brdo Govardhanu! O Nanda Mahārāja, sada smo obuzeti velikom sumnjom — tvoj sin Kṛṣṇa mora biti jedan od polubogova. On nije običan dječak. Možda je Svevišnja Božanska Osoba.”

Čuvši hvale pastira iz Vṛndāvane, kralj Nanda je rekao: „Dragi moji prijatelji, u odgovoru na to mogu vam jednostavno prenijeti riječi Gargamunija. Tako vaše sumnje mogu biti raspršene. Kad je došao izvršiti obred davanja imena, Gargamuni je rekao da se ovaj dječak pojavljuje u raznim vremenskim razdobljima i ima različitu boju puti. Ovog puta se pojavio u Vṛndāvani s tamnom puti i poznat je kao Kṛṣṇa. Prije je imao bijelu put, potom crvenu, a zatim žutu. Gargamuni je također rekao da je ovaj dječak ranije bio sin Vasudeve. Zato Ga svi koji poznaju Njegov prošli život nazivaju Vāsudevom. U stvari, rekao je da moj sin ima razna imena, po Svojim raznim osobinama i djelatnostima. Gargācārya me uvjerio da će ovaj dječak biti svepovoljan za moju obitelj i da će pružiti transcendentno blaženstvo svim pastirima i kravama u Vṛndāvani. Čak i ako se nađemo u nevolji, milošću ovog dječaka bit ćemo vrlo lako izbačeni. Rekao je da je ranije ovaj dječak spasio svijet iz stanja bezakonja i da je sve poštene ljude spasio iz ruku nepoštenih. Također je rekao da svakog sretnog čovjeka koji osjeća privlačnost prema ovom dječaku, Kṛṣṇi, nikada neće

uništiti ili poraziti neprijatelj. Sve u svemu, On u potpunosti nalikuje Gospodinu Viṣṇuu, koji je uvijek na strani polubogova i zato demoni nikada ne mogu poraziti polubogove. Gargācārya je zaključio da će moje dijete po transcendentalnoj ljepoti, osobinama, djelatnostima, utjecaju i obilju postati ravno Viṣṇuu. Zato se ne bi trebali čuditi Njegovim zadivljujućim djelima. Nakon što mi je to rekao, Gargācārya se vratio kući i od tada smo neprestano gledali zadivljujuće djelatnosti ovog djeteta. Prema riječima Gargācārye, mislim da je On sam Nārāyaṇa ili potpuna ekspanzija Nārāyaṇe.”

Nakon što su vrlo pažljivo saslušali izjave Gargācārye, koje im je prenio Nanda Mahārāja, svi pastiri su bili vrlo radosni i zadovoljni, jer su mogli još više cijeniti Kṛṣṇina čudesna djela. Počeli su hvaliti Nandu Mahārāju, jer su zahvaljujući njemu njihove sumnje o Kṛṣṇi bile raspršene. Pastiri su rekli: „Neka nas Kṛṣṇa, koji je tako ljubazan, lijep i milostiv, štiti. Kad je bijesni Indra poslao bujice kiše, praćene tučom i snažnim vjetrom, On se odmah sažalio i spasio nas i naše obitelji, krave i dragocjenosti, podigavši brdo Govardhanu, kao što dijete bere gljivu. Spasio nas je na tako zadivljujući način. Neka nastavi milostivo gledati nas i naše krave tako da možemo spokojno živjeti pod zaštitom čudesnog Kṛṣṇe.”

Tako se završava Bhaktivedantino tumačenje dvadeset šestog poglavlja knjige o Kṛṣṇi, pod naslovom „Čudesni Kṛṣṇa”.

Dvadeset sedmo poglavlje

Molitve Indre, kralja raja

Kad je Kṛṣṇa spasio stanovnike Vṛndāvane od Indrinog bijesa, podigavši brdo Govardhanu, pred Njim su se pojavili *surabhi* krava s Goloka Vṛndāvane i kralj Indra s rajskih planeta. Svjestan uvrede koju je nanio Kṛṣṇi, kralj raja, Indra, pojavio se pred Njim na usamljenom mjestu. Odmah je pao do Kṛṣṇinih lotosovih stopala, iako je njegova kruna blistala poput sunčeve svjetlosti. Indra je poznavao uzvišeni položaj Kṛṣṇe, jer je Kṛṣṇa njegov gospodar, ali nije mogao vjerovati da Kṛṣṇa živi u Vṛndāvani među pastirima. Kad se Kṛṣṇa suprotstavio autoritetu Indre, Indra se naljutio, jer je mislio da je vrhovna osoba u ovom svemiru i da nitko nije tako moćan kao on. Ali nakon ovog događaja, njegov lažni ponos je bio skršen. Svjestan svog podređenog položaja, pojavio se pred Kṛṣṇom sklopljenih ruku i počeo Mu upućivati molitve.

„Dragi moj Gospodine”, rekao je Indra, „ponosan na lažni ugled, uvrijedio sam se, jer si zabranio pastirima da izvrše Indra-yajñu. Mislio sam da želiš uživati u ponudama pripremljenim za žrtvovanje i da u ime žrtvovanja Govardhani uzimaš moj dio ponuda. Tako sam pogrešno shvatio Tvoj položaj. Sada sam Tvojom milošću shvatio da si Svevišnji Gospodin, Božanska Osoba, transcendentalna prema svim materijalnim odlikama.

Utemeljen si na transcendentalnom nivou *viśuddha-sattve*, iznad nivoa materijalne *guṇe* vrline, a Tvoje transcendentalno prebivalište ne uznemiruju materijalne odlike. Tvoje ime, slava, oblik, odlike i zabave su transcendentalni prema materijalnoj prirodi i nikada nisu uznemireni materijalnim *guṇama*. U Tvoje prebivalište može ući samo onaj tko se podvrgao oštrim strogostima i pokorama i tko se potpuno oslobodio utjecaja materijalnih odlika, poput strasti i neznanja. Onaj tko misli da prihvaćaš odlike materijalne prirode kad dolaziš u materijalni svijet, griješi. Materijalne odlike Te nikada ne mogu dodirnuti i Ti ih zacijelo ne prihvaćaš kada si prisutan u ovom svijetu. Tvoje Gospodstvo nikada nije uvjetovano zakonima materijalne prirode.”

„Dragi moj Gospodine, Ti si prvobitni otac kozmičke manifestacije. Vrhovni si duhovni učitelj ovog svemira i izvorni vlasnik svega. Kao vječno vrijeme, kažnjavaš one koji čine uvrede. U materijalnom svijetu ima mnogo budala poput mene koje smatraju sebe Svevišnjim Gospodinom i misle da su najviše osobe u svemiru. Ti si tako milostiv da ih ne kažnjavaš zbog počinjenih uvreda, već im, kršeći njihov lažni ponos, otkrivaš da si Ti, i nitko drugi, Svevišnja Božanska Osoba.”

„Dragi moj Gospodine, Ti si vrhovni otac, vrhovni duhovni učitelj i vrhovni kralj. Stoga, možeš s pravom kazniti sva živa bića kad god se nedolično ponašaju. Otac, duhovni učitelj i vrhovni izvršni službenik države su uvijek dobronamjernici svojih sinova, učenika i građana. Kao takvi, dobronamjernici mogu kazniti one koji o njima ovise. Po vlastitoj želji pojavljuješ se na Zemlji u Svojim vječnim oblicima i donosiš sreću svim živim bićima. Pojavljuješ se kako bi proslavio Zemlju i kaznio one koje lažno tvrde da su Bog. U materijalnom svijetu postoji neprestano nadmetanje između raznih vrsta živih bića za položaj vrhovnog vođe društva. Budalaste osobe, koje neuspješno pokušavaju steći vrhovni položaj vođe, tvrde da su Bog, Vrhovna Osoba. U ovom svijetu ima mnogo takvih budalastih ljudi, poput mene, ali tijekom vremena, kad se opamete, predaju se Tebi i počinju Te ponovo pravilno služiti. To je razlog zbog kojeg kažnjavaš osobe koje Ti zavide.”

„Dragi moj Gospodine, nanio sam veliku uvredu Tvojim lotosovim stopalima, jer sam bio neumjesno ponosan na svoje materijalno obilje, nesvjestan Tvoje neizmjerne moći. Stoga, moj Gospodine, molim Te, oprostite ovoj budali. Molim Te blagoslovi me, tako da nikad više ne postupim tako budalasto. Ako misliš, moj Gospodine, da je uvreda vrlo velika i neoprostiva, molim Te sjeti se da sam Tvoj vječni sluga. Ti se pojavljuješ

u ovom svijetu kako bi zaštitio Svoje vječne sluge i uništio demone koji održavaju veliku vojnu silu samo da bi opteretili Zemlju. Pošto sam Tvoj vječni sluga, molim Te, oprosti mi.”

„Dragi moj Gospodine, Ti si Svevišnja Božanska Osoba. Odajem Ti svoje ponizno poštovanje, jer si Vrhovna Osoba i Vrhovna Duša. Sin si Vasudeve i Svevišnjeg Gospodina, Kṛṣṇa, gospodar svih čistih *bhakta*. Molim Te, primi moje ponizno poštovanje u prašini Tvojih lotosovih stopala. Ti si otjelovljenje najvišeg znanja. Možeš se po Svojoj želji pojaviti bilo gdje, u bilo kojem od Svojih vječnih oblika. Izvor si sve kreacije i Vrhovna Duša svih živih bića. Zbog grubog neznanja, prouzročio sam veliki nemir u Vṛndāvani šaljući pljuskove kiše i velike oluje praćene tučom. Razbjesnio sam se, jer si spriječio žrtvovanje koje se trebalo izvršiti za moje zadovoljstvo. Ali dragi moj Gospodine, Ti si tako ljubazan prema meni da si mi ukazao Svoju milost, uništivši sav moj lažni ponos. Zato uzimam utočište Tvojih lotosovih stopala. Dragi moj Gospodine, Ti nisi samo vrhovni upravitelj, već i duhovni učitelj svih živih bića.”

Kad je saslušao Indrine molitve, Gospodin Kṛṣṇa se nasmiješio i rekao: „Dragi Moj Indra, spriječio sam žrtvovanje namijenjeno tebi kako bih ti ukazao Svoju bezuzročnu milost i podsjetio te da sam tvoj vječni gospodar. Nisam samo tvoj gospodar, već i gospodar svih ostalih polubogova. Uvijek se trebaš sjećati da posjeduješ materijalno obilje zahvaljujući Mojoj milosti. Svatko treba uvijek biti svjestan da sam Ja Svevišnji Gospodin. Ja mogu svakome ukazati Svoju milost ili ga kazniti, jer nitko nije viši od Mene. Kad je netko neumjesno ponosan, ukazujem mu Svoju bezuzročnu milost, oduzimajući mu svo njegovo obilje.”

Trebamo primijetiti da Kṛṣṇa ponekad oduzima bogatašima svo obilje kako bi im pomogao da Mu se predaju. To je poseban blagoslov Gospodina. Katkada možemo vidjeti kako materijalno vrlo bogata osoba zbog predanog služenja Gospodina osiromaši. Međutim, ne bismo trebali misliti da je postala siromašna zato što je obožavala Svevišnjeg Gospodina. Ako čisti *bhakta* istovremeno, zbog pogrešnog razumijevanja, želi vladati materijalnom prirodom, Gospodin mu ukazuje posebnu milost oduzimajući mu svo materijalno obilje dok Mu se na kraju ne preda.

Nakon što je tako poučio Indru, Gospodin Kṛṣṇa ga je zamolio da se vrati u svoje kraljevstvo na rajskoj planeti, uvijek imajući na umu da nije vrhovna osoba, već sluga Svevišnje Božanske Osobe. Također mu je savjetovao da ostane kralj raja, ali da se čuva lažnog ponosa.

Tada je transcendentalna *surabhi* krava, koja je s Indrom došla vidjeti

Kṛṣṇu, odala Kṛṣṇi svoje ponizno poštovanje i obožavala Ga. *Surabhi* je uputila slijedeću molitvu: „Dragi moj Gospodine Kṛṣṇa, Ti si najmoćniji mistični *yogī*, jer si duša čitavog svemira i jedini izvor kozmičke manifestacije. Iako je Indra dao sve od sebe da ubije moje potomke, krave u Vṛndāvani, Ti si ih tako lijepo zaštitio, pruživši im Svoje utočište. Mi ne prihvaćamo nikog drugog kao Svevišnjeg, niti tražimo utočište bilo kojeg drugog boga ili poluboga. Ti si naš Indra. Ti si Vrhovni Otac cijele kozmičke manifestacije i zaštitnik svih krava, *brāhmaṇa*, polubogova i čistih *bhakta* Tvog Gospodstva. O Nad-dušo svemira, dopusti nam da Te okupamo svojim mlijekom, jer si Ti naš Indra. O Gospodine, pojavljuješ se samo da bi smanjio teret nečistih djelatnosti na Zemlji.”

Tako je *surabhi* krava okupala Kṛṣṇu mlijekom, a Indrin slon je okupao Indru vodom nebeske Gange. Potom je rajski kralj Indra zajedno sa *surabhi* kravama i svim drugim polubogovima i njihovim majkama obožavao Gospodina Kṛṣṇu, kupajući Ga vodom Gange i mlijekom *surabhi* krava. Tako su svi zadovoljili Govindu, Gospodina Kṛṣṇu. Stanovnici svih viših planetarnih sistema, poput Gandharvaloke, Vidhyādhara-loke, Siddhaloke i Cāraṇaloke, zajedno su slavili Gospodina, pjevajući Njegovo sveto ime, a njihove žene i djevojke su radosno plesale. Neprestano bacajući kišu cvijeća s neba, zadovoljili su Gospodina. Kad je sve bilo s radošću lijepo uređeno, krave su preplavile površinu zemlje mlijekom. Zbog Kṛṣṇinog prisustva, vode rijeka su tekle, hraneći drveće, koje je rađalo plodove i cvjetove različitih boja i ukusa, a s drveća je kapao med. Brda i planine su proizvodili moćno ljekovito bilje i drago kamenje, a niže životinje, koje su obično zlobne, nisu više bile zlobne.

Nakon što je zadovoljio Kṛṣṇu, koji je gospodar svih krava u Vṛndāvani i koji je poznat kao Govinda, kralj Indra se s Njegovim dopuštenjem vratio u svoje rajsko kraljevstvo. Indru su pratili razni polubogovi, koji su putovali s njim međuplanetarnim prostorom. Ovaj veliki događaj jasno pokazuje kakvu dobrobit može pružiti svjesnost Kṛṣṇe čitavom svijetu. Čak i niže životinje zaboravljaju svoju zlobnu prirodu i razvijaju osobine polubogova.

Tako se završava *Bhaktivedantino tumačenje dvadeset sedmog poglavlja knjige o Kṛṣṇi, pod naslovom „Molitve Indre, kralja raja”.*

Trideset peto poglavlje

Kaṁsa šalje Akrūru po Kṛṣṇu

Svi stanovnici Vṛndāvane su uvijek mislili na Kṛṣṇu. Sjećali su se Njegovih zabava, neprestano uranjajući u ocean transcendentalnog blaženstva. Ali materijalni svijet je tako zagađen da su čak i u Vṛndāvani *asure*, demoni, pokušavali narušiti mir.

Demon po imenu Ariṣṭāsura ušao je u selo u obliku velikog bika s ogromnim tijelom i rogovima, kopajući zemlju svojim papcima. Kad je ušao u Vṛndāvanu, čitava zemlja se zatresla, kao da je potres. Bijesno je riknuo, kopajući papkom tlo na obali rijeke, i ušao u selo. Zastrašujuća rika bika bila je tako prodorna da su neke trudne žene i krave pobacile. Njegovo tijelo je bilo tako veliko, debelo i snažno da je nad njim, kao nad velikim brdom, lebdio oblak. Kad je Ariṣṭāsura ušao u Vṛndāvanu, izgledao je tako strašno da je sve muškarce i žene koji su ga vidjeli obuzeo golemi strah, a krave i ostale životinje pobjegoše iz sela.

Stanje je bilo užasno i svi stanovnici Vṛndāvane su vapili: „Kṛṣṇa! Kṛṣṇa! Molim Te, spasi nas!” Vidjevši krave u bijegu, Kṛṣṇa je odmah odgovorio: „Ne bojte se. Ne bojte se.” Onda se pojavio pred Ariṣṭāsuruom i rekao: „Ti najniže živo biće, zašto plašiš stanovnike Gokule? Što ćeš time postići? Ako si došao izazvati Moj autoritet, spreman sam da se s tobom borim.” Tako je Kṛṣṇa izazvao demona, koji se zbog Kṛṣṇinih riječi

razbjesnio. Obuzet srdžbom, počeo se približavati Kṛṣṇi, koji je pred njim stajao, položivši ruku na rame prijatelja. Kopajući zemlju papcima, Ariṣṭāsura je podigao svoj rep i izgledalo je kao da oblaci lebde oko njega. Gnjevno kolutajući svojim zacrvenjenim očima usmjerio je svoje rogove prema Kṛṣṇi i pokušao Ga probosti, poput Indrinog groma. Ali Kṛṣṇa je odmah uhvatio njegove rogove i bacio ga, kao što ogromni slon gura neprijateljski raspoloženog malog slona. Iako je demon izgledao vrlo umoran, obliven znojem, sakupio je hrabrost i podigao se. Obuzet gnjevom, ponovo je silovito napao Kṛṣṇu. Jureći prema Kṛṣṇi, disao je vrlo teško. Kṛṣṇa je uhvatio njegove rogove, bacio ga na tlo i slomio mu rogove. Potom je udarao njegovo tijelo, kao da cijedi mokru tkaninu na tlu. Pod Kṛṣṇinim udarcima, Ariṣṭāsura se izvalio, silovito mlatarajući svojim nogama. Dok je krvario i izbacivao izmet i urin, oči su mu iskočile iz očnih duplji, a on je prešao u kraljevstvo smrti.

Kad su vidjeli Kṛṣṇin čudesni podvig, polubogovi na rajskim planetama su zasuli Kṛṣṇu kišom cvijeća. Kṛṣṇa je već bio život i duša stanovnika Vṛndāvane i kad je ubio ovog demona u obliku bika, postao je središte pažnje svih bića. Zajedno s Balarāmom, pobjedonosno je ušao u Vṛndāvanu, a stanovnici su s velikom radošću slavili Kṛṣṇu i Balarāmu. Kad osoba izvrši neki čudesan podvig, njeni rođaci i prijatelji se, prirodno, raduju.

Nakon tog događaja, veliki mudrac Nārada je razotkrio tajnu o Kṛṣṇi. Nārada Muni je poznat kao *deva-darśana*, što znači da ga mogu vidjeti samo polubogovi ili osobe na nivou polubogova. Ali Nārada je posjetio Kaṁsu, koji uopće nije bio na nivou polubogova. Naravno, Kaṁsa je vidio i Kṛṣṇu, a da ne govorimo o Nāradi Muniju, ali obično osoba mora imati pročišćene oči da bi vidjela Gospodina i Njegove *bhakte*. Družeci se s čistim *bhaktom*, može steći neprimjetnu dobrobit, koja se naziva *ajñāta-sukṛti*. Gledajući Gospodinovog *bhaktu* napreduje, premda to ne može shvatiti. Nārada Muni je htio ubrzati događaje. Kṛṣṇa se pojavio da ubije demone, a Kaṁsa je bio glavni demon. Nārada je želio ubrzati tok događaja; zato je odmah prišao Kaṁsi s pravim obavijestima. „Ubit će te Vasudevin osmi sin”, Nārada je rekao Kaṁsi. „Taj osmi sin je Kṛṣṇa. Vasudeva te je naveo da povjeruješ da je osmo dijete bila kći. U stvari, tu kći je rodila Yaśodā, žena Nande Mahārāje, a Vasudeva ju je zamijenio za svog sina i tako te zavarao. Kṛṣṇa je, kao i Balarāma, Vasudevin sin. Bojeći se tvoje opake prirode, Vasudeva ih je odnio u Vṛndāvanu, izvan tvog vidokruga.” Nārada je potom obavijestio Kaṁsu: „Kṛṣṇa i Balarāma tajno žive kod Nande Mahārāje, koji se brine o Njima. Sve *asure*, tvoje